İŞKUR

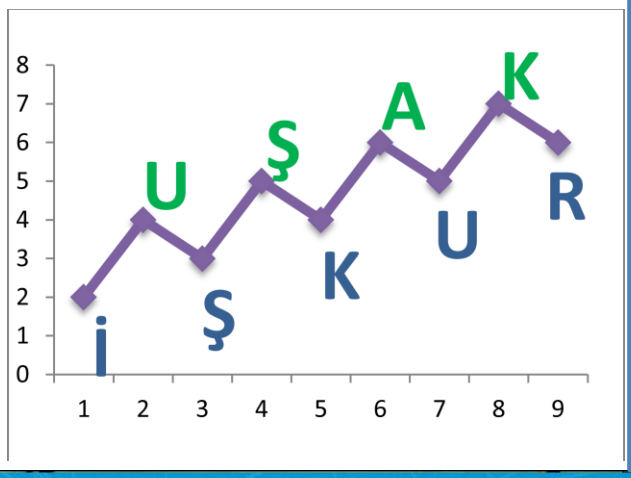

2015

UŞAK

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

UŞAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Şükrü ÖZDOĞAN (Şef) sukru.ozdogan@iskur.gov.tr

Gökhan YAVUZ (İş ve Meslek Danışmanı) gokhan.yavuz@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Bir ülke ekonomisinin mevcut durumu ve yapısal değişimi hakkında fikir edinebilmenin en önemli yollarından birisi de o ülkedeki istihdam yapısının değerlendirilmesidir. İşsizliğin gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerde en temel sorunların başında gelmesi işsizlikle mücadelede uygulanacak istihdam politikalarının önemini artırmaktadır. Her ülke için istihdam olanaklarının artırılması ekonomik refah ve sosyal refahın sağlanması açısından önem arz etmektedir .

İşgücü piyasasının dikkat çeken önemli sorun alanlarından birisi ülkede yüksek işsizlik oranına rağmen işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu alanlarda eleman temininde ciddi sorunların yaşanmasıdır. Bu durum genel olarak ülkemizdeki genç nüfusu ve özellikle göçle birlikte tarım sektöründen gelen nüfusun eğitim seviyesinin düşüklüğü ve işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikte işgücüne dönüştürülmemesinden yani mesleksizlikten kaynaklanmaktadır.

İlimizde işsizlik sorununu çözmeyi ve mesleksizlik sorununu gidererek işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak için öncelikle sorunun doğru tespit edilmesi, işsizlik ve mesleksizliği hedef alan aktif istihdam politikalarının belirlenmesi amacıyla yerel düzeyde işgücü piyasasındaki mevcut

durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü arz ve talebi üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak için Uşak İşgücü Piyasası Talep Araştırması yapılmıştır .

Bu araştırmayla, işverenlerin günümüzde ve gelecek dönemlerde hangi mesleklerde ne kadar elemana ihtiyaç duyduklarını, eleman temininde güçlük çektikleri mesleklerin hangi mesleklerden oluştuğu ve belirlenen mesleklere eleman bulmakta zorlanma nedenlerini belirlemek amacıyla Uşak Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğümüzce işçi/işveren temsilcileri ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Yapılan bu çalışma ile işgücü piyasasının ihtiyaçları ve sorunları belirlenmeye çalışılmıştır.

Yapılan bu çalışmanın başarıyla tamamlanmasında emeği geçen Uşak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz personeline teşekkür ediyor, çalışmanın ilimize ve tüm kullanıcılara faydalı olmasını diliyorum .

Ahmet OKUR

Uşak Valisi

ÖNSÖZ

İşsizliğin azaltılmasına ve istihdamın arttırılmasına yönelik doğru politikalar geliştirebilmek için işgücü piyasasının iyi bilinmesi ve profesyonel yaklaşımla yorumlanması gerekmektedir. Değişim ve gelişimde süreklilik arz eden işgücü piyasasına hakim olmak, yön vermek, bu alanda ekonomik ve sosyal politikaları doğru üretebilmek ülkemizin gelişmesi açısından son derece önemlidir .

Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok konuda hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası hizmetlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveriyle sürdüren İŞKUR , işgücü piyasası analizleri aracılığıyla bir çok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir .

Yerel işgücü piyasası analizleri, bölgesel farklılıkların izlenmesi, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İşgücü Piyasası Analizi sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. İşgücü Piyasası Analizleri gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalardan en önemlisidir. Bu noktadan hareketle 2015 yılı Mart-Nisan aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 121.823, 2-9 arası istihdam eden 10.211 işyerine kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda 103.390 işyerine ulaşılmıştır. İlimizde bu kapsamda 924 işyeri tespit edilmiş ve 701 işyerine ulaşılmıştır.

'İşgücü Piyasası Analiz Çalışması' ile ulaşılmak istenen temel hedefler Uşak il sınırları içerisinde sektörel bazda işgücü piyasasına ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısını ortaya koymak, ihtiyaç duyulan işgücünü tespit etmek, mevcut istihdamdaki artış ve azalış oranları ile temininde güçlük çekilen meslek ve pozisyonları belirlemektir. Bu istatistiki veriler ışığında İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına rehberlik etmek ve mesleki eğitim faaliyetlerine yön vermek temel gayedir.

Uşak İli İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının; ülkemize ,ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim .

Zafer KAHRAMAN

İl Müdürü

İçindekiler

TABLO LİSTESİ vii

ŞEKİL LİSTESİ ix

KISALTMALAR x

YÖNETİCİ ÖZETİ 11

GİRİŞ 14

BİRİNCİ BÖLÜM 16

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 16

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 16

İŞKUR GÖSTERGELERİ 19

KAYITLI İŞSİZ 19

AÇIK İŞLER 20

İŞE YERLEŞTİRMELER 22

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 24

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 25

İKİNCİ BÖLÜM 27

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 27

AMAÇ VE YÖNTEM 27

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 28

KAYNAKÇA 98

EKLER 99

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 109

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 109

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 109

Ek 4- Ek Tablolar 117

Ek 5-2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri UŞAK 118

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 16
Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı 20
Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 22
Tablo 4:İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı 24
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*) 25
Tablo 6:Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*) 25
Tablo 7:İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*) 26
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı 29
Tablo 9: Uşak'ta Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 30
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 33
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 35
Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 36
Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar 37
Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 38
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 39
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler . 40
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı 41
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler .. 41
Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı 45
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 47
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 49
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 50
Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 51
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 52
Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 54
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 55
Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 57
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 57
Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları 58
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları 58
Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 59

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 59
Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 59
Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 60
Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı..... 61
Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı 61
Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 65
Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 65
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 66
Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 67
Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 67
Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 68
Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 68
Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 69
Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 71
Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı 72
Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler 73
Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 79
Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 80
Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 81
Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 83
Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 85
Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 87
Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları 88
Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 89
Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 90
Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler 91
Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 92
Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 93
Tablo 60 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 119

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 17
Grafik 2:Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 19
Grafik 3:Yıllara Göre Açık İş 21
Grafik 4:Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 23
Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 31
Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 32
Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar 34
Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 42
Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı 43
Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı 44
Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri 46
Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 48
Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı 50
Grafik 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı 52
Grafik 15: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 56
Grafik 16: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 64
Grafik 17: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 70
Grafik 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı 73
Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 74
Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 75
Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 77
Grafik 22: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 82
Grafik 23: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 84
Grafik 24: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri . 86

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

Uşak ilinde 2014-2015 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsizlerde 2014 yılında 17.322 kişi varken bu rakam 2015'in ilk altı ayında 19.140'a ulaşmıştır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında; 2014 ile 2015 yılları arasında ilk on meslekte herhangi bir farklılık gözlenmemiştir.

Yıllara göre açık iş sayılarında 2013 yılında 14.303, 2014 yılında 9.859 kişi ve 2015 (Ocak-Haziran) yılında 5.099 açık iş alındığı ve Beden İşçisinin en yüksek oranda olduğu dikkat çekmektedir.

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında; 2013 yılında 7.203 kişi, 2014 yılında 4.144 kişi ve 2015 (Ocak-Haziran) yılında 2.585 kişinin işe yerleştirildiği ve 2014 ve 2015 yıllarında işe yerleştirme yapılan ilk 3 mesleğin değişmediği görülmektedir.

Uşak ilinde 2015 yılı ilk altı ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 651 olduğu ve 1.514 kursiyerin bu kurslardan faydalandığı görülmektedir.

Uşak ilinde 3.440 kişi işsizlik sigortasına başvuru yapmış ve 2.021 kişi İşsizlik Ödeneği haketmiştir. İşsizlik sigortasına başvuranların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 372 kişi ve % 18,4 oran ile ilk sırada yer almaktadır.

Araştırma kapsamında 727 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

İşyerlerinin yaşına bakıldığında; sırasıyla 158 işyeri 5-9 yaş, 136 işyeri 0-4 yaş ve 129 işyeri de 15-19 yaş aralığında bulunmaktadır.

Çalışanların sektörel dağılımına bakılacak olursa 727 işyerinde 24.230 kişi çalışmaktadır. Çalışanların 18.122'si erkeklerden, 6.108'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla "İmalat" sektöründe çalışılmaktadır.

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında, en fazla çalışan 8.667 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubunda görülmektedir.

Kadın çalışanların en fazla çalıştığı meslek grupları olarak 1.543 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ", 1.191 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" ve 1.037 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise 7.124 kişi ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar", 3.585 kişi ile "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" ve 2.046 kişi ile "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" grubunda olduğu görülmektedir.

Sektörlere göre çalışan sayısında "İmalat" sektörü 11.851 ile en fazla, "Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor" sektörü de 5 kişi ile en az çalışan yer alan sektör durumundadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri en fazla %58,4 ile Eleman Talebi, en az %0,1 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetlerinden yararlanmıştır.

İl genelinde büyüklüklerine göre ihracat yapan işyerleri incelendiğinde;

İl genelinde büyüklüğe göre mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri incelendiğinde;

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Uşak'ta bulunan 727 işyerinin % 15,8'inin eleman ihtiyacı olduğu bilgisi alınmıştır. Yani Uşak'ta her 100 işverenden 16'sının eleman ihtiyacı olduğu görülmektedir. İl genelinde İşyeri Bilgi Formu uygulanan 727 işyerinde 24.230 kişi çalışmakta olup 751 açık iş alınmıştır.

Mesleklere göre açık işlerde Uşak'ta 200 kişi ve % 36,2 oran ile en fazla açık işin Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, 59 kişi %10,7 oran ile Beden İşçisi (Genel) ve 24 kişi % 4,3 oran ile Şoför-Yük Taşıma mesleklerinde olduğu görülmektedir.

Açık iş belirten işyerlerinin arama kanalları İşkur, Akraba Eş-Dost, İnternet Sosyal Medya ve Gazete-İlan vb. şeklinde sıralanmaktadır.

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre; İşkur aracılığını kullanan işyerlerinin açık iş taleplerindeki eğitim durumlarının % 96,8'ini Genel Lise, % 78,8'inin Lisans, %75,3'ünün Meslek Yüksek Okulu, %60,7'sinin Meslek Lisesi, %38,2'sinin Lise altı eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Cinsiyete göre açık iş oranı tablosunun incelendiğinde; 553 olan genelleştirilmiş toplam açık iş sayısının % 11,2'lik oran ve 62 açık iş ile kadın ve % 33,8'lik oran ve 187 açık iş ile de erkeklerde olduğu görülmektedir. Genelleştirilmiş açık iş sayısından kadın ve erkek sayıları düşüldüğünde elde edilecek olan 304 sayısı ise açık iş taleplerinde cinsiyet belirtilmeyenler olarak anlaşılmalıdır.

Türkiye geneli illerin açık iş oranlarını gösteren tabloyu incelediğimizde; Genel ortalamanın % 1,7, Uşak İlinin ise %2,3 açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir. Bu da Uşak İlinin açık iş oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu göstermektedir.

Uşak'ta ziyaret edilen toplam 727 işyerinin % 34,4 ü olan 250 işyeri eleman temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir.

Sektörler itibariyle eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumuna bakıldığında; 2014 yılında 804 işyerinin % 40 ı olan 322 si temininde güçlük çekilen meslek bildirirken 2015 yılında 727 işyerinin % 34,4 ü olan 250 si temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir. İmalat sektörü iki yılda da sektör bazında ilk sırada yer almaktadır.

Sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarında 31 Aralık 2015 itibariyle genel olarak tüm sektörlerde istidam değişimlerinin olacağı gözlenmektedir. Genelde % 5,2 oran ile 1267 kişilik istihdam değişimi beklenmektedir. İstihdam artışı beklenen mesleklerin ilk üç sırasında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Deri İşçisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleklerinin yer aldığı görülmektedir.

İstihdam azalışı beklenen mesleklerin ilk üç sırasında Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Deri İşçisi Ve Şoför-Yük Taşıma olarak gerçekleşmiştir.

GİRİŞ

Uşak ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Uşak ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Uşak işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR33** olarak sınıflandırılan iller Uşak, Manisa, Afyon ve Kütahya'dır.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Uşak ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Uşak iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Uşak ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	45,2	9,2	41,0
2009	45,4	12	39,9
2010	48,5	7,8	44,7
2011	53,4	4,7	50,9
2012	55,8	4,2	53,4
2013	54,4	5,4	51,4

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

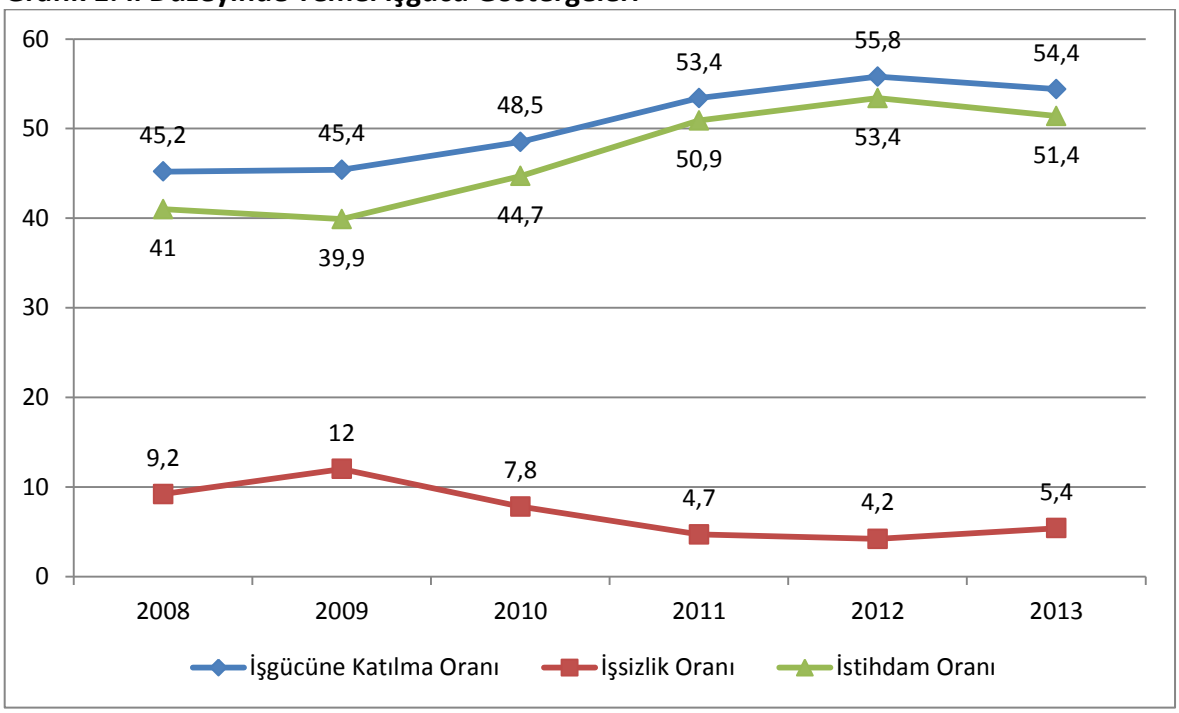

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2012 yılına kadar artış göstermiş olup, 2012-2013 yılları arasında azalış göstermiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun 2012 yılına kadar sürekli arttığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2009 yılında küçük bir düşüş yaşamış, sonrasında 2012 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. Söz konusu oran 2010-2011 döneminde 6,2 puanlık bir artışla en sert yükselişi göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının azalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişmesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım oranının artması söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranının özellikle 2009 yılında 12 birim ile maksimum pik yaptığı, 2012 yılına kadar ise giderek azalış gösterdiği ve 4,2 birim seviyesine kadar

düştüğü gözlenmektedir . Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Uşak ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun azaldığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Uşak ili işgücü piyasası için olumlu gelişmeler yaşanmıştır. Uşak ili için istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Uşak ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Uşak ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2:Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

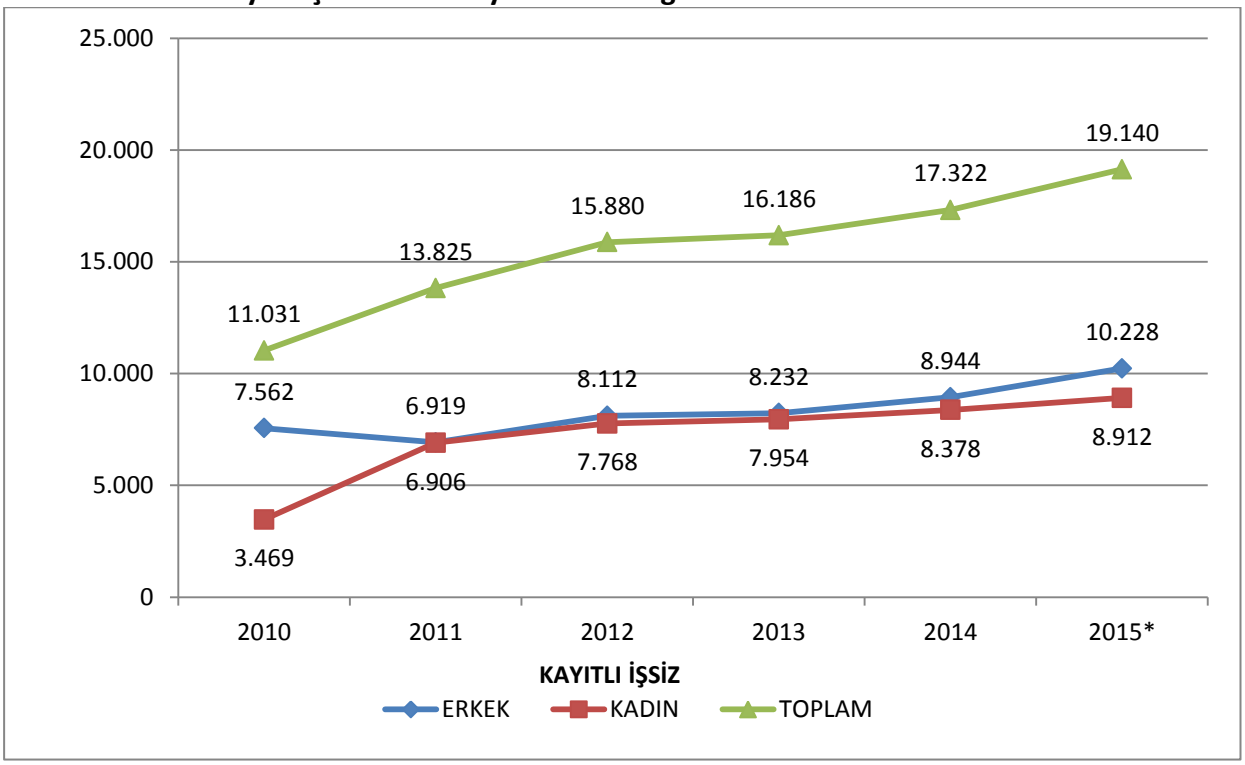

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Uşak ilinde 11 bin 031 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı %50'den fazla artarak 19 bin 140'a yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu haline gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2011 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yıllarda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 3 bin 469 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık 2,5 katına çıkarak 8 bin 912 kişi olmuştur. Burada özellikle dikkat çeken İŞKUR'a kayıtlı bayanların sayısının 2011 yılında 2010 yılına göre hemen hemen %100'lük bir artış göstermesidir. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un

kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2014	
Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	3.453
Beden İşçisi (Temizlik)	1.113
Satış Danışmanı	673
Büro Memuru (Genel)	644
Şoför-Yük Taşıma	641
Sekreter	442
Çaycı	418
Temizlik Görevlisi	412
Ön Muhasebeci	391
İşletmeci	305
Diğer Meslekler	8.830
Toplam	**17.322**

2015*	
Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	3.823
Beden İşçisi (Temizlik)	1.085
Satış Danışmanı	700
Büro Memuru (Genel)	679
Şoför-Yük Taşıma	678
Ön Muhasebeci	481
Temizlik Görevlisi	451
Çaycı	436
Sekreter	432
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	315
Diğer Meslekler	1.060
Toplam	**19.140**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 19 bin 140'dır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında Satış Danışmanı, Büro Memuru(Genel), Şoför-Yük Taşıma, Ön Muhasebeci, Temizlik Görevlisi, Çaycı, Sekreter Ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinin sıralandığı görülmektedir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 1.536 kişi olan açık iş sayısı 2012 yılına kadar normal artış eğiliminde iken 2013 yılında hızlı bir yükselişe geçmiş ve önemli bir artışla 14 bin 303 sayısını görmüştür. 2014 yılında bu sayı 9.859 kişiye düşmüştür. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 5 bin 099 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının, hizmet kalitesi ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3:Yıllara Göre Açık İş

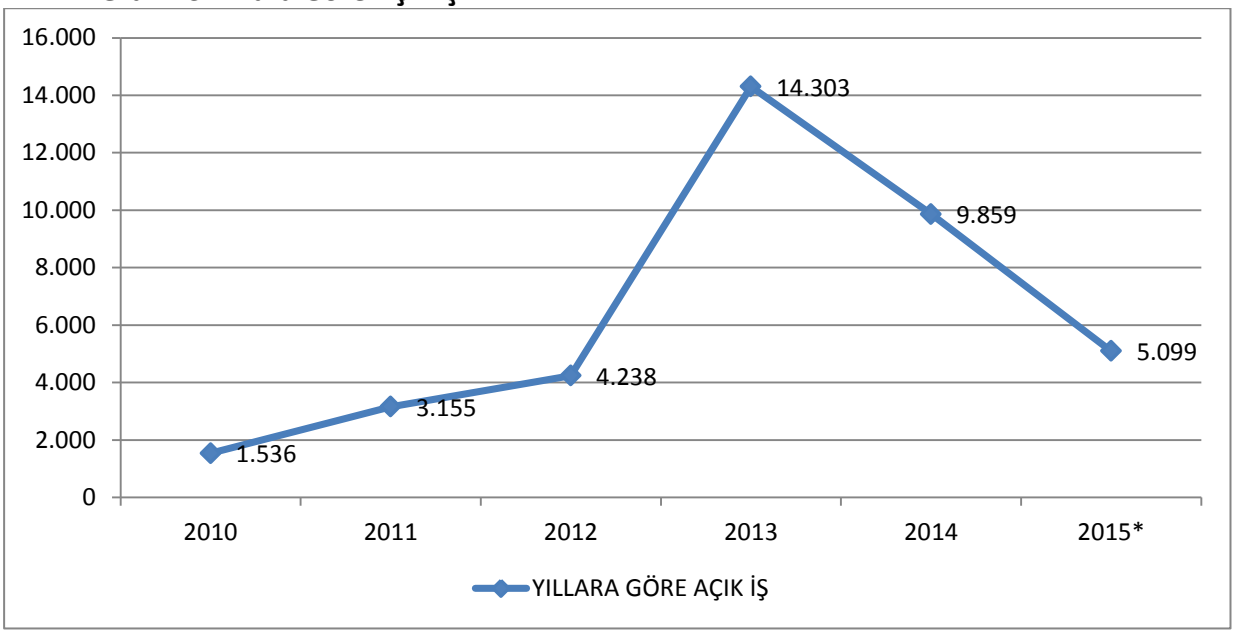

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı Beden İşçisi(Genel) ve Et ve Et Ürünleri İşlemecisi meslekleri almıştır. Bu meslekleri sırasıyla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, Open End Makinesi Operatörü, Ön Muhasebeci, Satış Danışmanı, Şoför-Yük Taşıma, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve Temizlik Görevlisi meslekleri izlemiştir. 2014 yılında ilk 5 sırada yer alan mesleklerden sadece Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş 2015 yılında ilk 5 dışında yer almakta diğer mesleklerde sıralama farklı olsa da ilk 5 sıradaki yerini korumaktadır. Uşak ilinde Tekstil İmalat sektörünü yoğun olmakla birlikte talep edilen mesleklerin farklı sektörlerde de çeşitlendiğini söylemek mümkündür.

Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2014	
Meslek	AÇIK İŞ
Beden İşçisi (Genel)	2.960
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	968
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	419
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	352
Open End Makinesi Operatörü	330
Satış Danışmanı	304
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	235
Ön Muhasebeci	225
Garson (Servis Elemanı)	207
Güvenlik Görevlisi	191
Diğer Meslekler	3.668
Toplam	**9.859**

2015*	
Meslek	AÇIK İŞ
Beden İşçisi (Genel)	2.046
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	313
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	275
Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	155
Open End Makinesi Operatörü	141
Ön Muhasebeci	117
Satış Danışmanı	113
Şoför-Yük Taşıma	100
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	73
Temizlik Görevlisi	67
Diğer Meslekler	1.699
Toplam	**5.099**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında bin 045 olan işe yerleştirme sayısı altı kattan fazla artarak 2013 yılında 7 bin 203'e çıkmıştır. 2014 yılında ise büyük bir düşüşle 4 bin 144'e düştüğü görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 2 bin 585 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4:Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

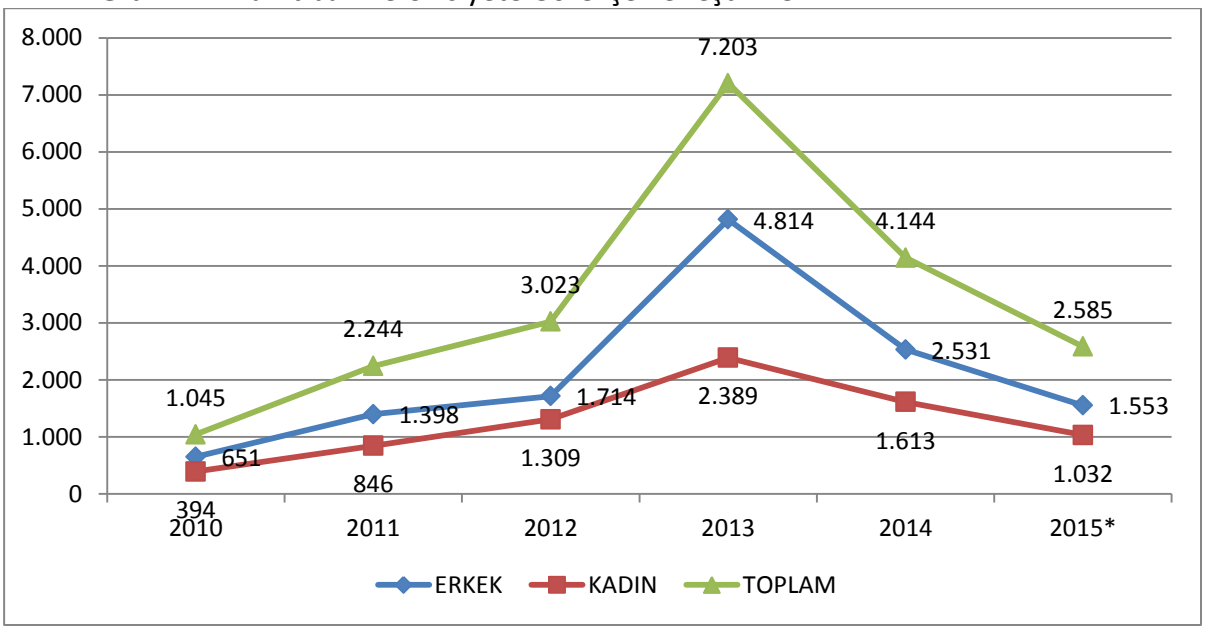

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Et ve Et Ürünleri İşlemecisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Güvenlik Görevlisi, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Open End Makinesi Operatörü, Bagaj Memuru, Temizlik Görevlisi ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi meslekleri takip etmektedir.

Açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan meslekler incelendiğinde işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleklerden Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ihtiyacı önemli ölçüde karşılanmış olup, Beden İşçisi(Genel), Dokuma Makineleri Operatörü ve Open End Makinesi Operatörü gibi mesleklerin karşılanma oranı %40 ila %50 dolaylarında gerçekleşmiştir.

Tablo 4:İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2014 Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	1.510
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	353
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	344
Satış Danışmanı	121
Kalite Kontrolcü-Tekstil	115
Deri Eşya İmal İşçisi	110
Open End Makinesi Operatörü	110
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	99
Güvenlik Görevlisi	92
Temizlik Görevlisi	79
Diğer Meslekler	1.211
Toplam	**4.144**

2015* Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	1.055
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	272
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	248
Güvenlik Görevlisi	103
Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	72
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	68
Open End Makinesi Operatörü	61
Bagaj Memuru	43
Temizlik Görevlisi	41
Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	40
Diğer Meslekler	582
Toplam	**2.585**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 651 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 2335 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda bin 889 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 603 İEP düzenlenmiş olup bin 265 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 42 adet kurs düzenlenmiş olup 897 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARI								TOPLUM YARARINA PROGRAMLAR	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Program Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015*	42	897	603	1.265	6	173	651	2.335	32	1.889
2014	54	1.127	649	1.224	13	325	716	2.676	37	1.039
2013	39	827	274	631	12	374	325	1.832	28	587
2012	82	1.710	114	286	8	222	204	2.218	19	540
2011	71	1.279	99	186	10	246	180	1.711	13	351
2010	80	1.689	47	122	2	50	129	1.861	10	324

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Uşak ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 3 bin 440 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2 bin 021'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6:Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	3.441	2.021
2014	5.112	3.324
2013	4.818	3.380
2012	3.124	2.831
2011	2.681	2.526
2010	2.925	2.740

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7:İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hakedenler
Beden İşçisi (Genel)	372
Deri İşçisi	94
Şoför-Yük Taşıma	80
Satış Danışmanı	69
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	66
Beden İşçisi (Temizlik)	65
Open End Makinesi Operatörü	62
Temizlik Görevlisi	47
Büro Memuru (Genel)	36
Ön Muhasebeci	35
Diğer Meslekler	1.095
Toplam	2.021

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok 372 kişi ile nitelik gerektirmeyen Beden İşçisi(Genel) mesleğinde olduğu tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla Deri İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, Beden İşçisi(Temizlik), Open End Makinesi Operatörü, Temizlik Görevlisi, Büro Memuru(Genel) ve Ön Muhasebeci meslekleri izlemektedir. Buradan meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Uşak ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Çalışma kapsamında Uşak ilinde 727 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 24 bin 230 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Uşak ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında 17 sektörden toplam 727 işyeri için veri üretilmiştir. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

SEKTÖRLER	10+
İmalat	272
Toptan ve perakende ticaret	171
İnşaat	84
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	43
Ulaştırma ve depolama	39
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	30
Eğitim	30
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14
Diğer hizmet faaliyetleri	13
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12
Madencilik ve taş ocakçılığı	6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Gayrimenkul faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Bilgi ve iletişim	1
GENEL TOPLAM	727

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Bu oran genel toplam içerisinde yaklaşık olarak %37'lik paya karşılık gelmektedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile Toptan ve perakende ticaret (yüzde 23,5) ile İnşaat (yüzde 11,5) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 72,4'ünü oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Uşak ilinin sektörel bazda Türkiye geneli ile uyumlu bir profile sahip olduğu görülmektedir.

Uşak ilinde en az işyeri Bilgi ve İletişim sektöründedir. Türkiye genelinde en az işyeri ise Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründeyken bu sayı Uşak ilinde 3 'tür.

Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Uşak ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Uşak ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 24 bin 230 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 74,79'u erkek, yüzde 25,2'si kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır.

Tablo 9: Uşak'ta Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

SEKTÖR	10+		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İmalat	10.639	3.459	14.098
Toptan ve perakende ticaret	2.268	773	3.040
Ulaştırma ve depolama	1.242	95	1.337
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	681	581	1.262
İnşaat	951	108	1.058
Madencilik ve taş ocakçılığı	900	50	950
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	244	443	687
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	384	214	597
Eğitim	245	247	492
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	224	58	282
Gayrimenkul faaliyetleri	131	9	140
Diğer hizmet faaliyetleri	92	30	122
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	6	51
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	36	14	50
Finans ve sigorta faaliyetleri	26	12	38
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	10	6	16
Bilgi ve iletişim	5	3	8
GENEL TOPLAM	18.122	6.108	24.230

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta en fazla çalışan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 76,2'si bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 66,2'si bu sektörlerde iken çalışanlarda 10 puanlık bir artış söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Ulaştırma ve Depolama iken kadınlarda en fazla İmalat daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Bayan çalışan sayısının erkek çalışan sayısına göre daha da az olduğu sektörlerin İnşaat, Ulaştırma ve Depolama, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri olduğu görülmektedir.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

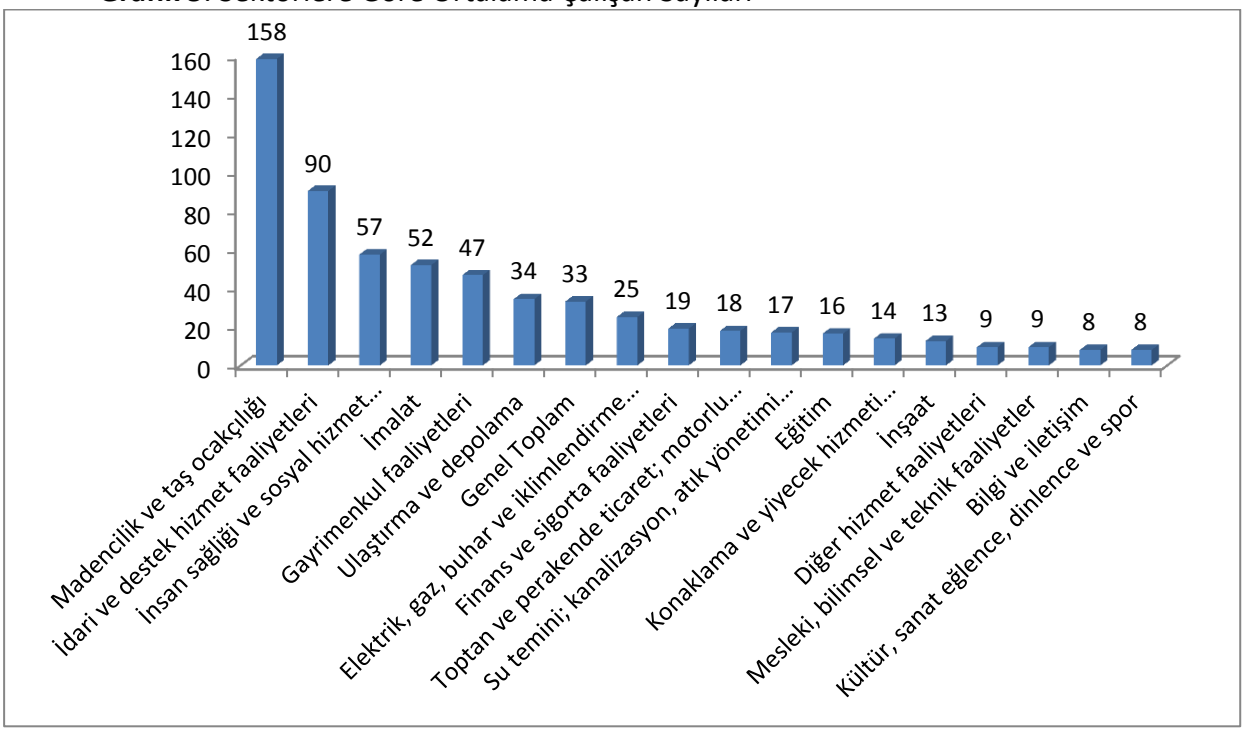

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 33'dür. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Uşak'taki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Uşak'ta da aynı durum görülmektedir. İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Uşak'ta bu sayı 52'dir. Uşak'ta ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Ortalama çalışan sayısının en düşük olduğu sektörlerin ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Bilgi Ve İletişim ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler olduğu görülmektedir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

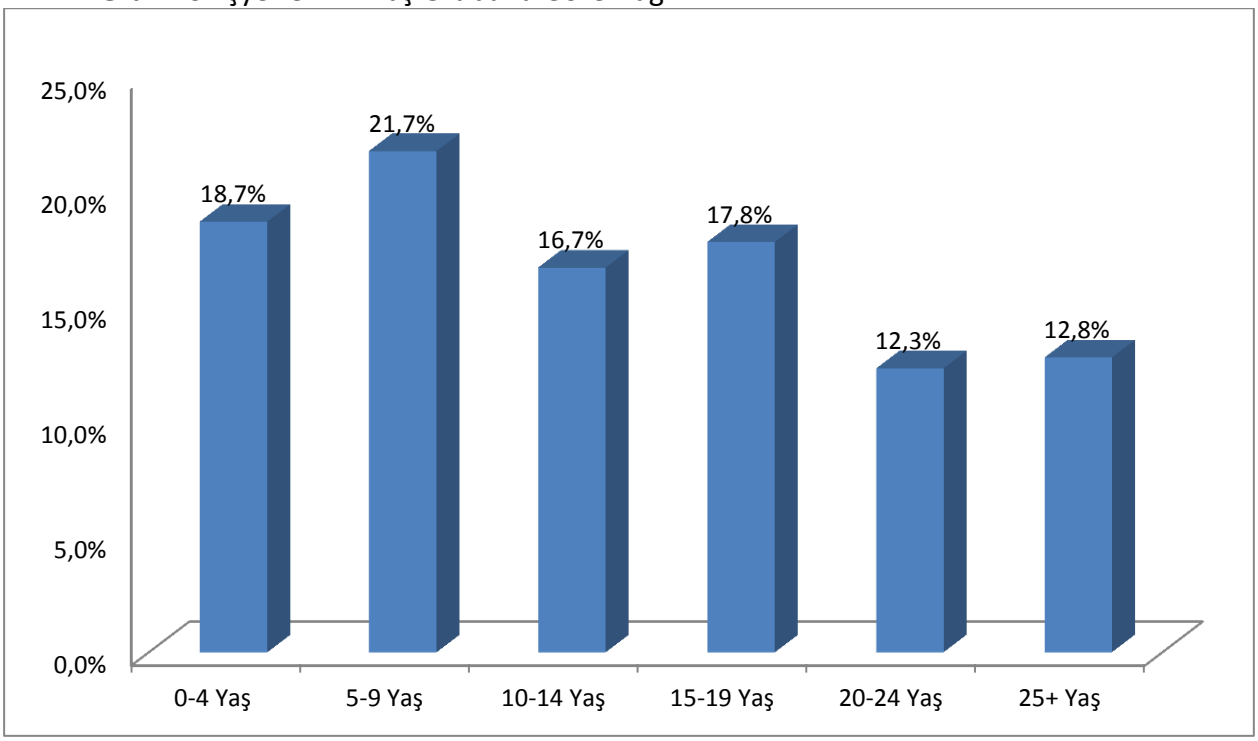

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu oran Uşak ilinde yüzde 21,7 olup Türkiye geneli veri dağılımına benzer özellik göstermektedir. En az oran ise yüzde 12,3 ile 20-24 yaş grubundadır.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarındadır. Çalışanların yüzde 35,8'i bu meslek grubundadır. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla İmalat sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	10+			
	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.130	1.005	2.135	8,8%
Hizmet ve Satış Elemanları	1.717	513	2.230	9,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.046	1.191	3.237	13,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	7	0	7	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	913	577	1.490	6,1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.585	1.037	4.621	19,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.315	176	1.491	6,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	7.124	1.543	8.667	35,8%
Yöneticiler	285	67	352	1,5%
Genel Toplam	18.122	6.108	24.230	100%

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde çalışanların yüzde 13,4'ü Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 13,7'dir. Uşak ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline oldukça yakındır. Uşak'ta erkeklerin yüzde 11,2'si, kadınların ise 19,4'ü nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Uşak'ta kadınların yüzde 9,4'ünün, erkeklerin ise yüzde 5'inin bu meslek grubunda çalıştığı görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Uşak'ta erkekler en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

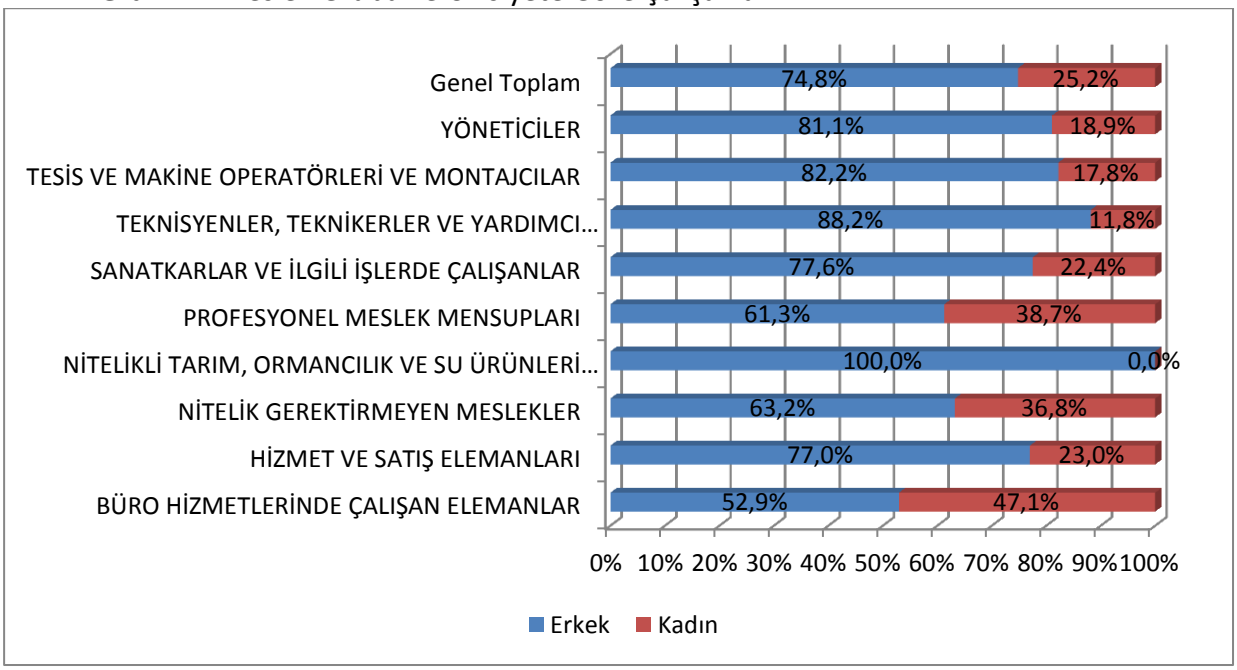

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde tüm meslek gruplarında kadın çalışanların ağırlığının erkek çalışanların ağırlığından az olduğu görülmektedir. Uşak'ta erkek çalışan ağırlığının en fazla olduğu meslek grupları olarak %100 oranı ile ''Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri'' ve %88,2 oranı ile ''Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcıları'' ; kadınlarda ise %47,1 ile ''Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar'' ve %38,7 oranı ile ''Profesyonel Meslek Mensupları'' gelmektedir.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Seramik İmal İşçisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	Beden İşçisi (Genel)
Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı
Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü	Seramik İmal İşçisi
Deri İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Deri İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Seyahat Servis Elemanı (Host-Hostes-Otobüs-Tren)	Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Kumaş Paketleme İşçisi	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Makine Bakımcı	Elyaf Değerlendirici	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi
Boya Renk Ayar Elemanı	Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde 2015 yılında en çok çalışılan meslekler de ilk üç sırada Beden İşçisi(Genel), Open End Makinesi Operatörü ve Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı meslekleri yer almaktadır. Çalışılan mesleklerde cinsiyet dağılımına bakılacak olursa; en fazla erkek çalışanın olduğu mesleklerin; Seramik İmal İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı ve Open End Makinesi Operatörü olduğu görülmektedir. Kadınlarda ise en fazla çalışılan mesleklerin; Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü ve Beden İşçisi(Genel) olduğu görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Uşak ilinde yüzde 64,5'tir.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR hizmetinden faydalananların işyerlerinin dağılımı
İmalat	73,8%	42,8%
Toptan ve perakende ticaret	66,5%	24,2%
İnşaat	44%	7,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	73%	6,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	55,6%	3,6%
Eğitim	55,2%	3,5%
Ulaştırma ve depolama	36,1%	3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	85,7%	2,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	83,3%	2,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	41,7%	1,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	60%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100%	0,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	66,7%	0,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	50,0%	0,2%
Bilgi ve iletişim	100%	0,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50%	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0%	0%
Genel Toplam	64,5%	100%

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler ve faydalanma oranları; %73,8 ile İmalat, %66,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %44 ile İnşaat sektörleridir. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektörlerindeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. %36,1 faydalanma oranı ile Ulaştırma ve Depolama ve %41,7 faydalanma oranı ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranları diğer sektörlere göre düşük kalmıştır.

Uşak ilinde işyerlerinin yüzde 9,4'ü part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Uşak'ta part-time çalışanı olan işyeri oranı daha yüksektir.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam
İmalat	8,5%	880	1.902	2.783
Toptan ve perakende ticaret	6,1%	119	198	317
Eğitim	31,0%	80	71	151
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13,5%	14	53	67
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14,8%	13	39	52
Ulaştırma ve depolama	11,1%	21	55	76
İnşaat	4,0%	8	100	108
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,3%	9	55	64
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,7%	20	21	41
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	2	3	5
Genel Toplam	9,4%	**1.165**	**2.498**	**3.664**

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta araştırma kapsamına giren 17 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 10 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı İmalat sektöründedir. Bu sektör işyeri sayısı en fazla olan sektör olduğu için part-time çalışanı olan işyeri sayısında da ilk sıradaki sektör olarak dikkat çekmiştir. Ancak daha sağlıklı bir analiz için sektör içerisinde part-time çalışanı olan işyerlerine bakmak daha doğru olacaktır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki her iki işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Eğitim sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 31'dir. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir. En düşük oran ise Madencilik sektöründedir.

Uşak ilinde çalışanların yüzde 15'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Uşak geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Uşak'ta part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 31,7'si kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Uşak'ta part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Beden İşçisi (Genel)	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Halı Onarıcı (Makine İle)	Halı Onarıcı (Makine İle)	Halı Onarıcı (Makine İle)
Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Makine Bakımcı	Halı Kontrolörü
Halı Kontrolörü	Seramik İmal İşçisi	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Elyaf Değerlendirici	Sevkiyat Görevlisi	Makine Bakımcı
Reyon Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Seramik İmal İşçisi
Kasiyer	Halı Kontrolörü	Sevkiyat Görevlisi

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Beden İşçisi(Genel) ve Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü olmuştur.

Uşak ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 36,8'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Uşak ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	60,2%	2.994	8.857	11.851
Madencilik ve taş ocakçılığı	60%	50	898	948
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	50,%	13	35	48
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,%	2	3	5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	43,2%	101	191	292
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	42,9%	561	648	1.209
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%	5	32	37
Toptan ve perakende ticaret	32,3%	483	1.015	1.498
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25%	355	198	553
Ulaştırma ve depolama	16,7%	69	932	1.001
Diğer hizmet faaliyetleri	16,7%	10	20	29
Eğitim	6,9%	8	5	13
İnşaat	4%	13	239	252
Genel Toplam	36,8%	**4.666**	**13.070**	**17.736**

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör; %60,2 oran ile İmalat sektörü iken, en az vardiyalı çalışma yapan sektör %4 oran ile İnşaat sektörü olmuştur. Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer alırken, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ise sekizinci sırada yer almaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Uşak ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 80'lar civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Uşak ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 26,3'ü kadın, %73,7'si ise erkekdir. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 76,4 ü vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Uşak ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	Seramik İmal İşçisi	Open End Makinesi Operatörü
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	Seramik İmal İşçisi
Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü	Dokuma Makineleri Operatörü-Dokumacı
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Konfeksiyon İşçisi	Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Kumaş Paketleme İşçisi	Makine Bakımcı	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Elyaf Değerlendirici	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	İş Makineleri Operatörü	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Hemşire	Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Bobin-Katlama- Büküm Makine Operatörü ve Open End Makinesi Operatörü meslekleri almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Uşak ilinde erkeklerde ilk üç sıra Seramik İmal İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı ve Open End Makinesi Operatörü iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 17,8'i ihracat yapmaktadır. İlde 5 sektörde ihracat yapılmaktadır. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinin biraz üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	38,8%	2.660	7.361	10.021
Toptan ve perakende ticaret	11,6%	238	591	829
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	66,7%	6	35	41
İnşaat	1,3%	6	21	27
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,1%	9	3	12
Genel Toplam	**17,8%**	**2.919**	**8.011**	**10.930**

KAYNAK: İPA 2015

Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Uşak ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 66,7 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 38,8 ile İmalat sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 11,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Uşak ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların %73,3'ü erkeklerden, %26,7'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Open End Makinesi Operatörü	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Deri İşçisi	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı
Kumaş Paketleme İşçisi	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Deri İşçisi
Elyaf Değerlendirici	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Makine Bakımcı	Konfeksiyon İşçisi
Halı Onarıcı (Makine İle)	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	Paçavra Açma Makinesi Operatörü (Şifanöz)	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Open End Makinesi Operatörü, Konfeksiyon İşçisi ve Beden İşçisi(Genel) alırken, erkeklerde ise Seramik İmal İşçisi, Open End Makinesi Operatörü ve Beden İşçisi(Genel) olarak sıralanmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Uşak'taki işyerlerinin yüzde 64,5'i, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

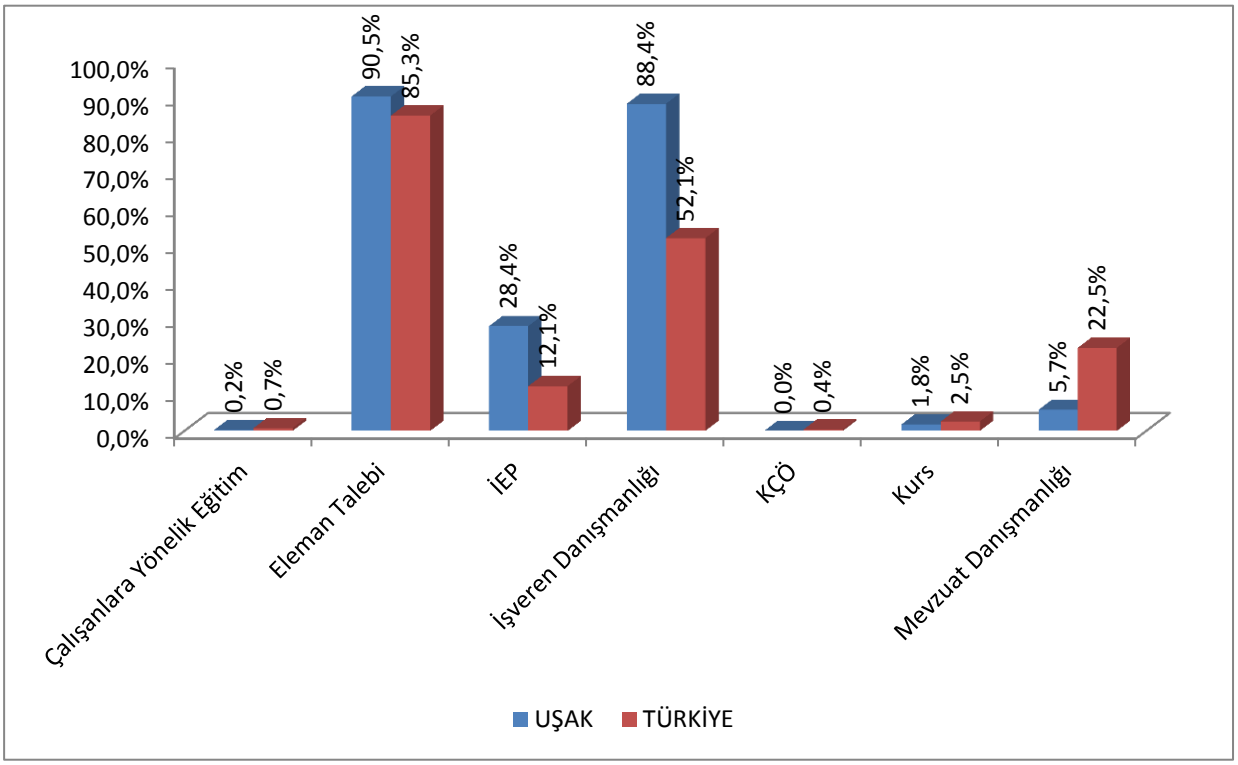

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 58,4 ile en fazla Eleman Talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 57,1 ile İşveren Danışmanlığı, yüzde 18,3 ile İşbaşı Eğitim Programları, yüzde 3,7 Mevzuat Danışmanlığı, yüzde 1,1 ile Kurs hizmetleri, %0,1 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim takip etmiştir. Kısa Çalışma Ödeneği talebi olmamıştır. Türkiye genelinde ise sıralama Eleman Talebi, İşveren Danışmanlığı, Mevzuat Danışmanlığı, İşbaşı Eğitim Programı, Kurs hizmetleri şeklinde gerçekleşmiştir. Uşak ilinde Eleman Talebi, İşbaşı Eğitim Programları ve İşveren Danışmanlığı hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, Mevzuat Danışmanlığında Türkiye genelinin altında kalınmıştır.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

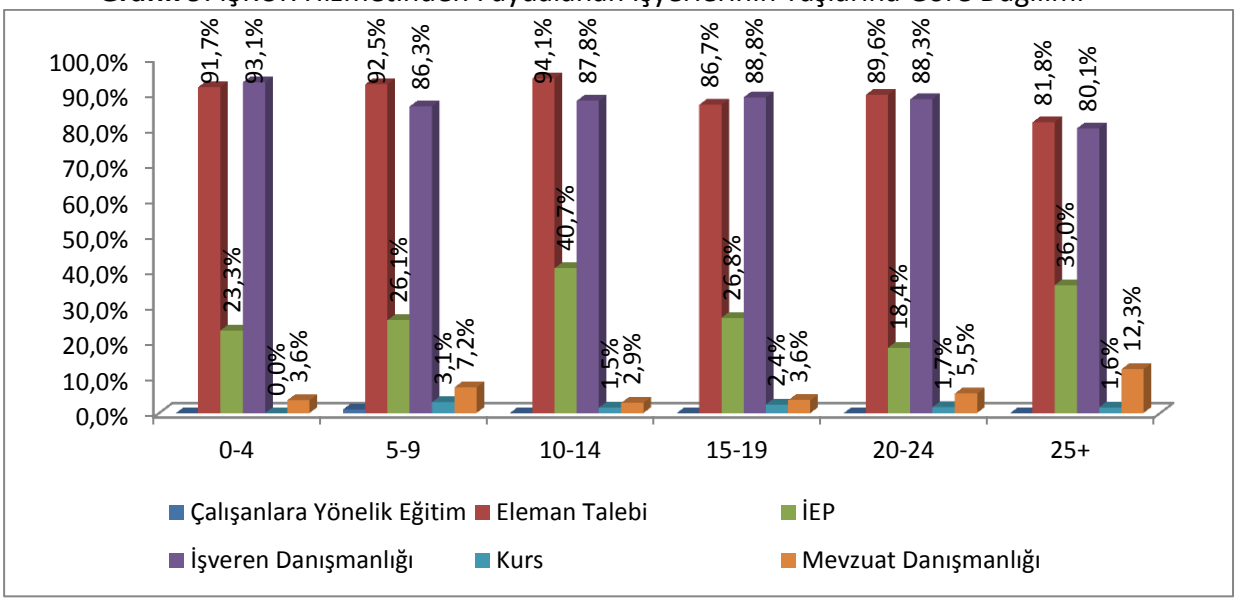

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde 0-4 ve 15-19 yaş aralıklarındaki firmalar hariç diğer firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla %94,1 ile 10-14 yaş arası firmalar faydalanmışlardır. Bunu sırasıyla İşveren Danışmanlığı ve İşbaşı Eğitim Programı takip etmektedir. 0-4 ve 15-19 yaş aralıklarındaki firmalar ise oransal olarak daha çok İşveren Danışmanlığı hizmetinden faydalanmışlardır. Bunu sırayla Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programı takip etmektedir. İşbaşı eğitim programı hizmetinden oransal olarak en çok %40,7 ile 10-14 ve %36 ile 25+ yaş aralığındaki firmalar faydalanmışken, mevzuat danışmanlığı hizmeti daha çok yüzde 12,3 oranla 25+ firmalar tarafından tercih edilmiştir. Kurs hizmetlerinden faydalanmada ise sıralama 5-9, 15-19 ve 20-24 yaş aralıklarındaki firmalar olarak gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

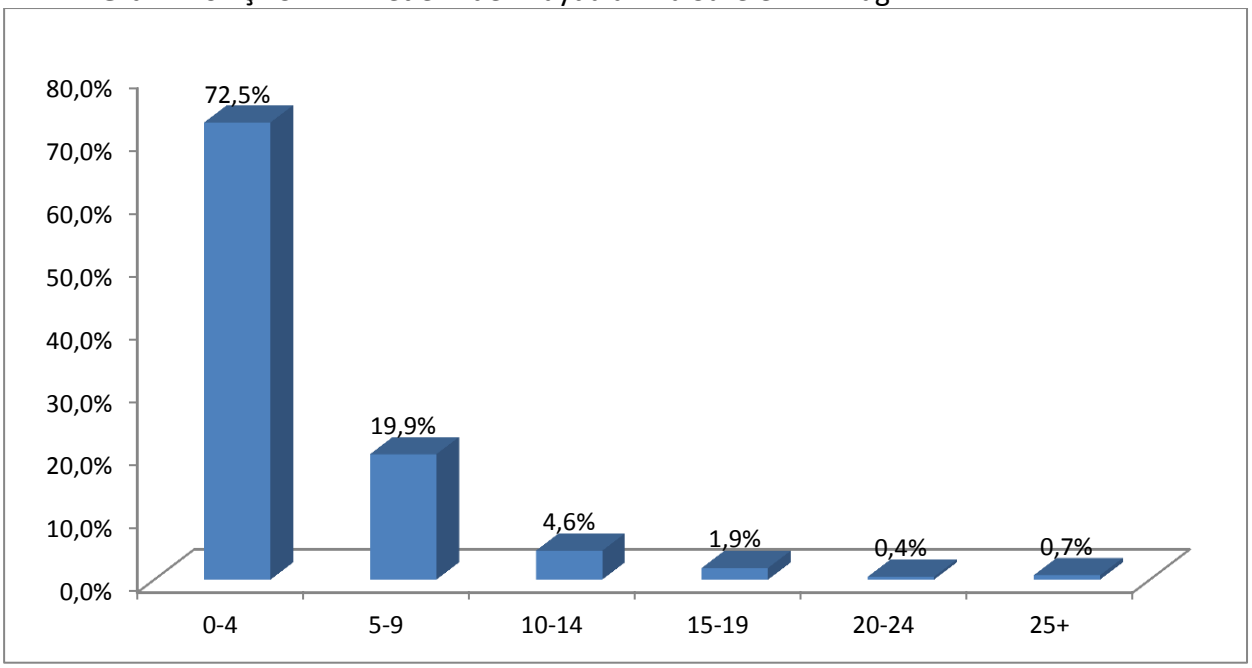

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 72,5'inin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 20-24 yıl arasıdır. Uşak ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0%	0,6%	0%	0,6%	0%	4,5%
İmalat	0%	44,4%	37,3%	41,6%	63,2%	36,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0%	0,2%	0,8%	0%	0%	3,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0%	0,7%	0,8%	0,7%	0%	0%
İnşaat	0%	7,9%	8,4%	7,8%	0%	4,2%
Toptan ve perakende ticaret	0%	23,3%	24,3%	25,4%	12,6%	15,6%
Ulaştırma ve depolama	0%	3,1%	2,4%	3,1%	0%	12,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0%	6%	5,2%	6,7%	0%	4,4%
Bilgi ve iletişim	0%	0,2%	0,8%	0,2%	0%	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0%	0,5%	0,8%	0,2%	12,1%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0%	3,4%	0,8%	3,5%	0%	4,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100%	2,6%	3,0%	2,9%	12,1%	11,2%
Eğitim	0%	3,7%	8,6%	3,7%	0%	3,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0%	1,9%	5,3%	2,2%	0%	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0%	0,2%	0%	0,2%	0%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0%	1,3%	1,6%	1%	0%	0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%

KAYNAK: 2015 İPA

Uşak ilinde toplamda en fazla faydalanılan İŞKUR hizmeti %90,5 oranla Eleman Talebi olmuş, onu %88,4 oranla İşveren Danışmanlığı ve %28,4 oranla İşbaşı Eğitim Programı hizmetleri izlemiştir. Bu hizmetler sektörler içerisinde incelendiğinde İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri diğer sektörlere göre ön plana çıkmıştır. Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmeti, %0,2 oranla en az faydalanılan hizmet türü olmuş; onu %1,8 oranla Kurs hizmeti ve %5,7 oranla Mevzuat Danışmanlığı hizmeti izlemiştir. Her geçen gün işverenlerin daha çok dikkatini çektiği ve ilgilendiği İşbaşı Eğitim Programı hizmetinde ise en çok faydalanılan üç sektör sırayla %37,3 oranla İmalat, %24,3 oranla Toptan ve Perakende Ticaret ve %8,6 oranla Eğitim sektörü olarak gerçekleşmiştir.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

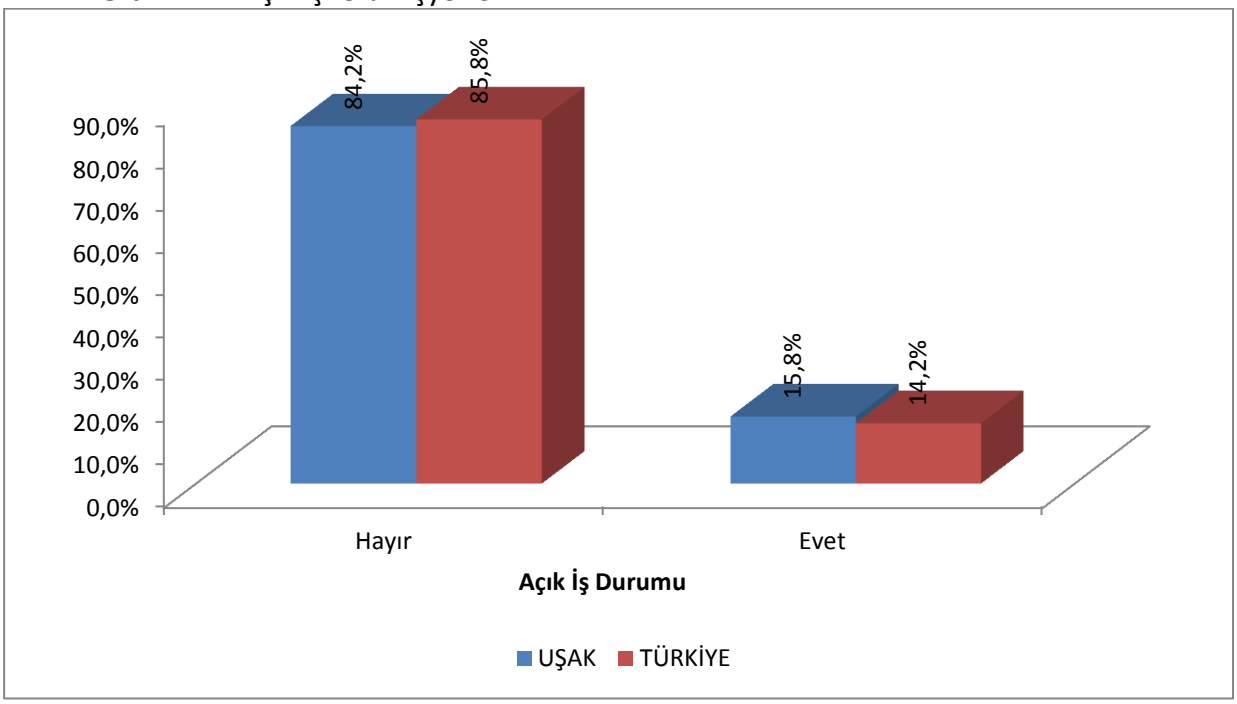

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilindeki işyerlerinin yüzde 15,8'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Uşak'ta açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir.

Uşak ilinde 112 işyerinde toplam 553 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektörler	Uşak			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	0,2%	0,1%	0,6%	1%
İmalat	186	33,7%	1,3%	44,6%	2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıt.	0	0%	0%	0,2%	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. ve İyileştirme Faal.	2	0,4%	3,8%	0,1%	0,4%
İnşaat	17	3%	1,6%	7,8%	1,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	95	17,2%	3%	17,1%	1,8%
Ulaştırma ve Depolama	9	1,6%	0,6%	3,7%	1,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	14	2,5%	2,3%	8,8%	2,1%
Bilgi ve İletişim	0	0%	0%	1%	1,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0%	0%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0%	0%	0,6%	1,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8	1,4%	2,7%	3,4%	2,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	201	36,4%	13,7%	6,1%	1,5%
Eğitim	5	0,9%	1%	1,1%	0,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	5	0,9%	0,7%	2%	1,1%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0%	0%	0,3%	1,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	10	1,8%	7,4%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	553	100%	2,2%	100%	1,7%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 36,4 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 33,7 ile İmalat, üçüncü olarak yüzde 17,2 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri izlemiştir. İmalat, İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 62,8'ini oluştururken açık işlerin yüzde 87'sinin üzerinde paya sahip olmuşlardır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısında ise ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Uşak ilinde açık iş oranı yüzde 2,6 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 1 puan üzerindedir. Uşak'ta sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 5,5 ile İmalat sektöründedir. Bunu yüzde 3,9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve yüzde 2,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip etmektedir. Bu üç sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

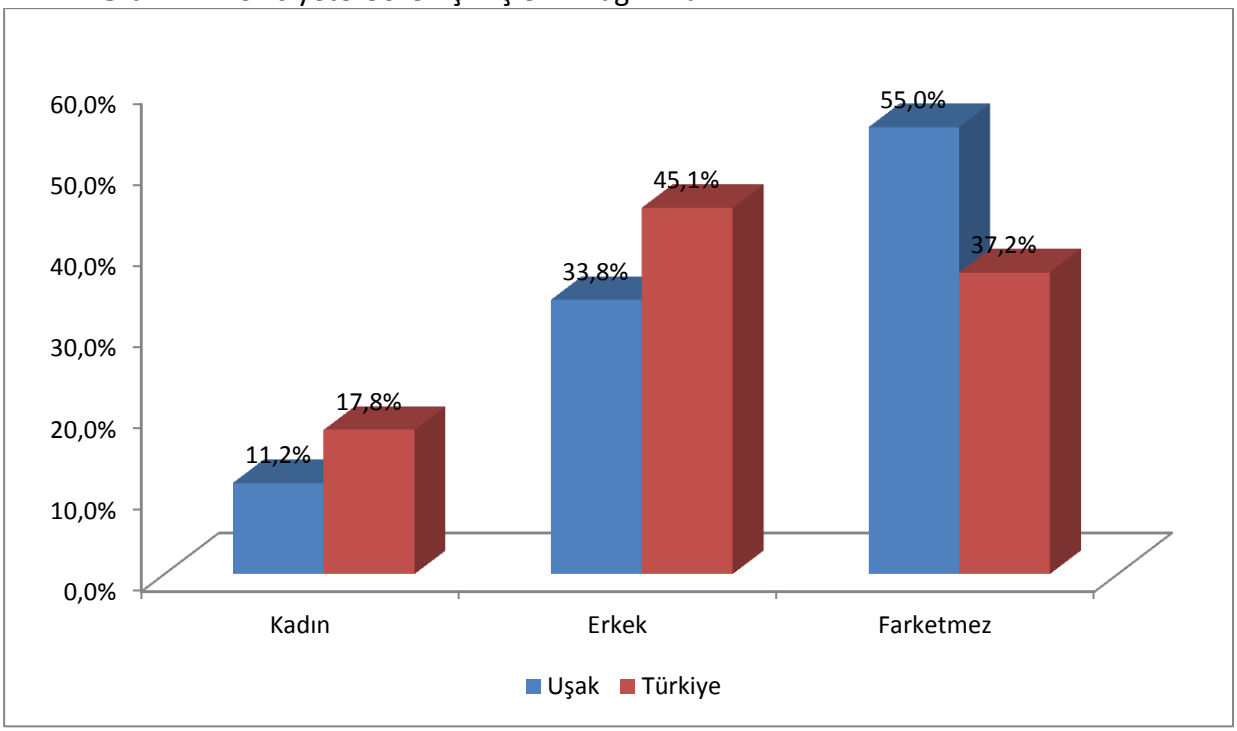

KAYNAK: İPA 2015

Uşak'ta toplam açık işlerin yüzde 11,2'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre düşük kalmıştır. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 33,8 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin %11,3 lük bir oransal farkla altında kalmıştır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki

fark etmez seçeneği yüzde 55 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 37,2'dir. Buradan hareketle firmaların nerdeyse her iki talepten birisinde cinsiyet ayrımı gözetmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	**açık iş verme oranı**
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25%
Toptan ve perakende ticaret	21,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20%
İmalat	15,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,3%
Eğitim	13,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,1%
İnşaat	9,3%
Ulaştırma ve depolama	8,3%
Genel Toplam	15,8%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 15,8 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Uşak'ta sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 33,3 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerindeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Uşak'ta üçüncü sırada ise yüzde 25 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Uşak ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

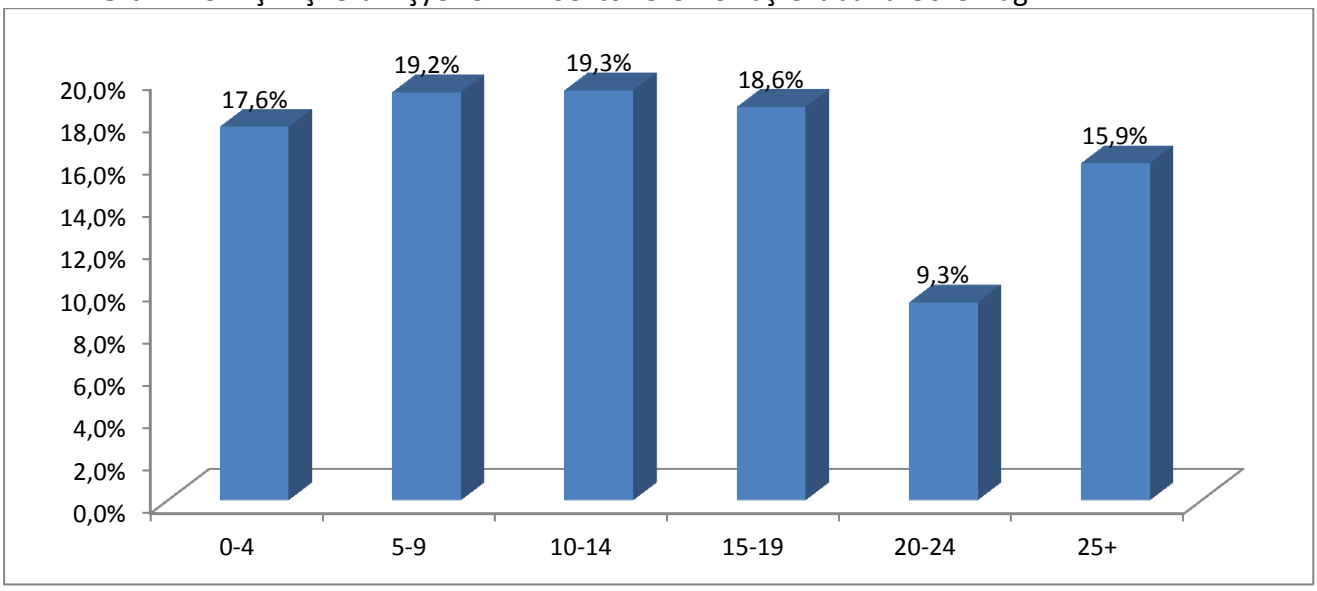

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin %19,3 oranla 10-14 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9, 15-19, 0-4, 25+ ve 20-24 yaş arası işyerleri gelmektedir.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Uşak ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Farketmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	0%	100%	0%
İmalat	23,8%	39,3%	36,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	50%	50%	0%
İnşaat	6,7%	93,3%	0%
Toptan ve perakende ticaret	9,9%	68,1%	22%
Ulaştırma ve depolama	0%	100%	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0%	50%	50%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0%	71,4%	28,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0%	0,5%	99,5%
Eğitim	20%	20%	60%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100%	0%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0%	77,8%	22,2%
Genel Toplam	11,2%	33,8%	55%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörler incelendiğinde; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe erkek eleman talebi az olmakla beraber yüzde 99,5 oranında farketmez tercihi yapılmıştır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma ve Depolama, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği

sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde de öncelikli olarak erkekler tercih edilmiş ,%28,6 ve %22,2 oranları dahilinde ise cinsiyet ayrımı yapılmamıştır. Sadece kadınların talep edildiği sektörün ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu dikkat çekmektedir. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde ise kadın erkek oransal dağılımı eşit olarak gerçekleşmiştir.

Uşak'ta açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunun oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	UŞAK			TÜRKİYE	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	221	40%	9,4%	7,5%	1,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	36	6,5%	1,6%	16,7%	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	78	14,1%	2,4%	14,9%	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0%	0%	0,4%	1,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	12	2,1%	0,8%	7,8%	1,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	69	12,6%	1,5%	21,5%	2,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	16	2,9%	1,1%	8,1%	1,5%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	121	21,9%	1,4%	22,4%	2,1%
Yöneticiler	0	0%	0%	0,6%	0,3%
Genel Toplam	553	100%	2,2%	100%	1,7%

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep 221 açık iş sayısı ve %40 dağılım oranıyla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubundadır. İkinci sırada 121 açık iş sayısı ve %21,9 dağılım oranıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise 78 açık iş sayısı ve %14,1 dağılım oranıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise birinci sırada %22,4 dağılım oranı ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada %21,5 dağılım oranı ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise %16,7 dağılım oranı ile hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Grafik 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı

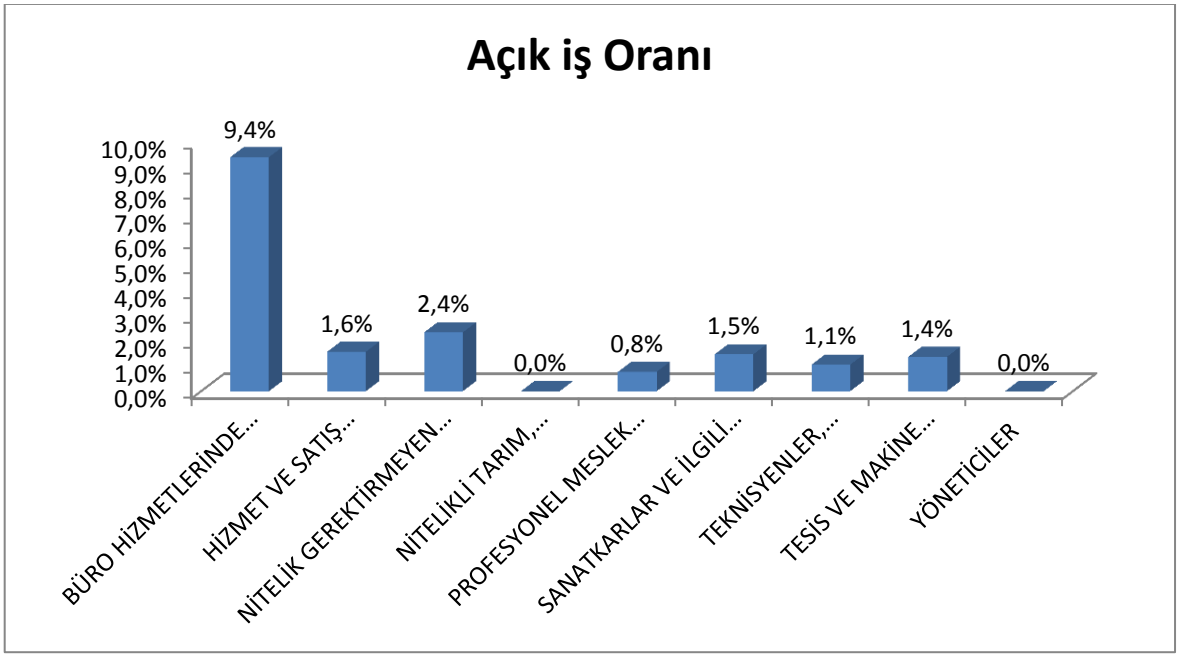

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımından farklı bir durum söz konusudur. Uşak'ta açık iş dağılımında birinci sırada yer alan Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu, %9,4 oran ile açık iş oranında da birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında üçüncü sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu ise açık iş oranında %2,4 oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu ise açık iş oranında %1,6 oran ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Uşak			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2,8%	4,2%	92,9%	25%	25%	49,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	20,2%	48,6%	31%	21%	27,5%	51,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	34,6%	23,4%	41,9%	23%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	35,8%	18,2%	45,9%	17%	19,3%	63,2%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0%	68,2%	31,7%	11%	73,9%	15,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6%	48,1%	45,6%	12,6%	51,1%	36,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	13,5%	69,7%	16,7%	17%	46,5%	36,4%
Genel Toplam	11,2%	33,7%	55%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu %35,82 oran ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Türkiye genelinde ise bu oran %17,60 seviyesindedir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensupları, Hizmet ve Satış Elemanları ve Yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Uşak ilinde eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan ilk üç meslek sırayla %92,91 oranla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, %45,97 oran ile Profesyonel Meslek Mensupları ve %45,61 oran ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarıdır. Türkiye genelinde ise bu sıralama %63,20 oran ile Profesyonel Meslek Mensupları, %51,20 oran ile Hizmet ve Satış Elemanları ve %49,50 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grupları şeklindedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	36,2%	Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	12,1%
2	Beden İşçisi (Genel)	10,7%	Open End Makinesi Operatörü	11,4%
3	Şoför-Yük Taşıma	4,3%	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	7,4%
4	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	3,6%	Beden İşçisi (Genel)	6,3%
5	Open End Makinesi Operatörü	2,9%	Beden İşçisi (İnşaat)	5,3%
6	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	2,5%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	4,6%
7	Satış Danışmanı	2,1%	Garson (Servis Elemanı)	3,5%
8	Garson (Servis Elemanı)	1,8%	Şoför-Yük Taşıma	2,9%
9	Model Makineci (Yuvarlak Örme Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	1,8%	Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	2,8%
10	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1,7%	Satış Danışmanı	2,6%
11	Pazarlamacı	1,7%	Elyaf Değerlendirici	2,4%
12	Paçavra Açma Makinesi Operatörü (Şifanöz)	1,5%	Deri İşçisi	2,2%
13	Konfeksiyon Ürünlerini Katlama-Paketleme İşçisi	1,4%	Ön Muhasebeci	2,0%
14	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	1,3%	Hemşire	1,7%
15	Ahşap Mobilya İmalatçısı	1,2%	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	1,5%
16	Ön Muhasebeci	1,1%	Yün Yıkama İşçisi (Elle)(Niteliksiz)	1,5%
17	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	1,1%	Muhasebeci	1,3%
18	Sevkiyat Görevlisi	0,9%	Boya Renk İşçisi	1,1%
19	Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Hkb, Sıcak Kalıplama)	0,8%	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1%
20	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0,8%	Reyon Görevlisi	1%
21	Diğer Meslekler	20,3%	Diğer Meslekler	25,4%
Toplam		100%	Toplam	100%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ili İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk sırayı alan meslek 2014 yılında da olduğu gibi Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğindedir. 2014 yılında %12,1 açık iş oranına sahip olan meslek 2015 yılında yaklaşık 3 katına çıkarak %36,2 açık iş oranına sahip olmuştur. Buradan Uşak ilinde Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ihtiyacının giderek arttığı sonucuna ulaşılmaktadır. Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğini sırayla %10,7 oran ile Beden İşçisi(Genel), %4,3 oran ile Şoför-Yük Taşıma ve 3,6 oran ile Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi Meslekleri izlemektedir. Bu mesleklerin de 2014 yılına göre daha fazla açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir.

2014 yılına göre açık iş oranında azalma görülen meslekler ise; %2,1 oranla Satış Danışmanı, %1,8 oranla Garson (Servis Elemanı), %1,1 oranla Ön Muhasebeci ve %0,8 oranla Kaynakçı (Oksijen-Elektrik) meslekleridir.

2014 yılında ilk 20 meslek arasında bulunmayıp 2015 yılında sıralamaya giren mesleklerin ise Model Makineci (Yuvarlak Örme Hazır Giyim ve Ev Tekstili), Pazarlamacı, Paçavra Açma Makinesi Operatörü (Şifanöz), Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi, Ahşap Mobilya İmalatçısı, Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri), Sevkiyat Görevlisi ve Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Hkb Sıcak Kalıplama) olduğu görülmektedir.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark Etmez
Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Model Makineci (Yuvarlak Örme Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Beden İşçisi (Genel)
Konfeksiyon Ürünlerini Katlama-Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	Paçavra Açma Makinesi Operatörü (Şifanöz)	Open End Makinesi Operatörü
Satış Danışmanı	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Pazarlamacı
Ön Muhasebeci	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Garson (Servis Elemanı)
Sekreter	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Satış Danışmanı
İnşaat Mühendisi	Garson (Servis Elemanı)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Muhasebeci	Sevkiyat Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Hkb, Sıcak Kalıplama)	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Engelli Bakım Elemanı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Ön Muhasebeci
Beden İşçisi (Temizlik)	Tır-Çekici Şoförü	Büro Memuru (Genel)
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Elyaf Değerlendirici	Aşçı

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Model Makineci (Yuvarlak Örme Hazır Giyim ve Ev Tekstili), Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi iken, erkeklerde Şoför-Yük Taşıma, Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil, Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Beden İşçisi (Genel) ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisidir. Türkiye genelinde ise tablo şu şekildedir. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 15: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

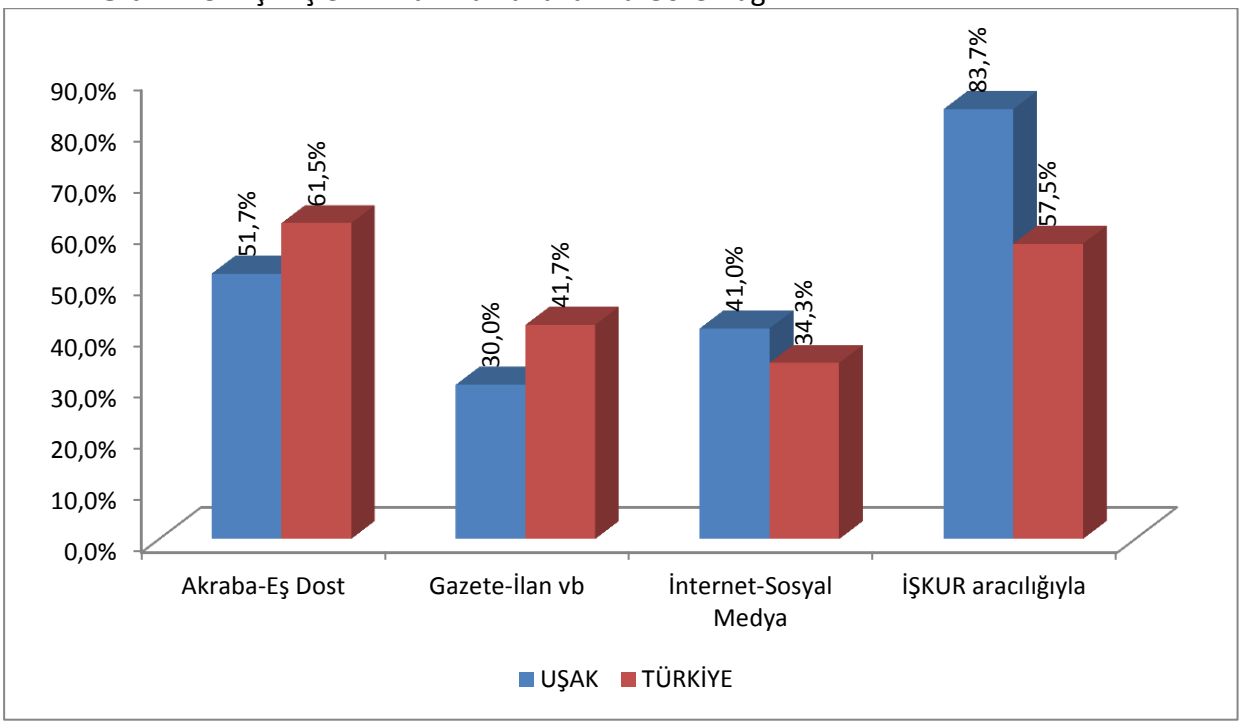

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde sıralama %61,5 oran ile Akraba-Eş Dost, %57,5 oran ile İŞKUR, %41,7 oran ile Gazete-İlan vb ve %34,3 oran ile İnternet-Sosyal Medya şeklinde iken Uşak ilinde arama kanalı olarak birinci sırada %83,7 oran ile İŞKUR yer almakta bunu sırasıyla, %51,7 oran ile Akraba-Eş Dost, %41 oran ile İnternet-Sosyal Medya, %30 oran ile Gazete-İlan vb. takip etmektedir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Madencilik ve taş ocakçılığı	0%	0%	100%	0%
İmalat	86,1%	50,6%	1,1%	74,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0%	100%	0%	0%
İnşaat	93,3%	33,3%	13,3%	86,7%
Toptan ve perakende ticaret	73,6%	46,2%	17,6%	84,6%
Ulaştırma ve depolama	62,5%	62,5%	0%	37,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100%	83,3%	16,7%	75%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	71,4%	0%	14,3%	42,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,5%	0%	99,5%	100%
Eğitim	80%	20%	20%	60%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	80%	0%	0%	20%
Diğer hizmet faaliyetleri	55,6%	22,2%	0%	77,8%
Genel Toplam	51,7%	30%	41%	83,7%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak'ta iş arama kanallarına bakıldığında İŞKUR aracılığının en fazla kullanıldığı sektör %100 oranla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Bunu sırayla %86,7 oranla İnşaat, %84,6 oran ile Toptan ve Perakende Ticaret izlemektedir. Ulaştırma ve Depolama ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinin sıklıkla İŞKUR aracılığını kullanmadıkları genelde açık iş taleplerini karşılamada Akraba-Eş Dost kanalını kullandıkları görülmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörlerinde ise İŞKUR aracılığının kullanılmadığı dikkat çekmektedir.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6,6%	0,9%	92%	96,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	81,7%	35,6%	6,9%	62%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	91,9%	64,1%	0%	77,6%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	77,9%	54%	7,7%	93,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	70,9%	64%	18,2%	82%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	79,2%	32,6%	14,5%	72,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	72,0%	45,7%	8,9%	64,9%
Genel Toplam	51,7%	30%	41%	83,7%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak ilinde İŞKUR'u oransal olarak en fazla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda açık iş talepleri için

kullanmaktadırlar. Meslek grupları kendi içerisinde incelenecek olursa en çok Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde %91,9 oranla Akraba-Eş Dost ve %64,1 oranla Gazete İlan vb. aracılığının kullanıldığı bununla birlikte İnternet ve Sosyal Medya aracılığının ise Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdeki açık iş taleplerinin karşılanmasında kullanılmadığı görülmektedir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde İŞKUR aracılığının kullanılma oranı ise %77,6 olarak gerçekleşmiştir. İnternet ve Sosyal Medya aracılığının en çok kullanıldığı meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	0%	0%	100%	100%
Beden İşçisi (Genel)	91,1%	80,6%	0%	91,3%
Şoför-Yük Taşıma	78,1%	43,1%	0%	65,4%
Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	100%	100%	0%	100%
Open End Makinesi Operatörü	80%	33,3%	13,3%	66,7%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	84,6%	46,2%	0%	61,5%
Satış Danışmanı	54,6%	63,7%	36,6%	63,7%
Garson (Servis Elemanı)	68,5%	89,8%	22,8%	77,2%
Model Makineci (Yuvarlak Örme Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	100 %	0%	0%	0%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	100%	0%	0%	22,2%
Genel Toplam	51,7%	30%	41%	83,7%

KAYNAK: İPA 2015

Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi mesleklerinde eleman aranırken İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı mesleklerinde eleman aranırken de en fazla arama kanalı olarak İŞKUR kullanılmıştır.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	68,6%	22,9%	81,6%	71,7%	97,8%	82,7%
Gazete-İlan vb	40,6%	11,5%	30,8%	62,1%	88,6%	17,5%
İnternet-Sosyal Medya	0%	75,6%	4,5%	9,7%	0%	19,8%
İŞKUR aracılığıyla	77,2%	89,1%	50,9%	82,7%	98,1%	92,3%

KAYNAK: İPA 2015

Uşak'ta açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada %98,1 oran ile 20-24 yaş arası firmalar, ikinci sırada % 92,3 oran ile 25+ yaştaki firmalar, üçüncü sırada ise % 89,1 oran ile 5-9 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran % 97,8 ile 20-24 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden

firmalar arasında en yüksek oran % 19,8 ile 25+ yaştaki firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Gazete-İlan vb tercih eden firmalar arasında en yüksek oran % 88,6 ile 20-24 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Uşak			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	89,6%	4,5%	5,9%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	91,7%	5,2%	3,1%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	99%	0%	1%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	92,6%	3,5%	3,9%	70,4%	12,3%	17,3%
Genel Toplam	93,5%	3,3%	3,3%	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Hem Türkiye genelinde hem de Uşak'ta Arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Uşak			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	19,9%	47,5%	32,6%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	16%	38,6%	45,4%	16%	44%	40%
İnternet-Sosyal Medya	1,8%	9%	89,1%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	6,2%	31%	62,8%	16,5%	48,1%	35,4%
Toplam	11,2%	33,7%	55%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Uşak'ta hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde en çok fark etmez seçeneği bildirilmişken Türkiye'de bu kanalla en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde ise Uşak'ta en fazla fark etmez seçeneği bildirilmişken, Türkiye genelinde de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Uşak'ta fark etmez seçeneği daha çok tercih edilmişken Türkiye'de bu kanalla daha çok erkekler aranmıştır.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	95,7%	65,4%	19,9%	34,3%
Gazete-İlan vb	91,2%	33,5%	16,5%	25%
İnternet-Sosyal Medya	0%	13,4%	78%	59,6%
İŞKUR aracılığıyla	95,5%	71,8%	95,9%	90,9%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 90,9'luk kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu sırayla yüzde 59,6 ile İnternet-Sosyal Medya, yüzde 34,3 ile Akraba-Eş Dost, yüzde 25 ile Gazete-İlan vb. arama kanalları takip etmektedir. Açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 71,8'i İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 95,7'lik oranıyla Akraba-Eş Dost'tur. İnternet-Sosyal Medya kanalı ile sadece kadın eleman seçeneğiyle arama yapılmazken %78 gibi yüksek bir yüzdeyle cinsiyet farklılığı seçimi yapılmamıştır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Uşak genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla Akraba Eş Dost arama kanalının tercih edildiğini görmekteyiz.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	100%	62,8%	100%	72,1%
Gazete-İlan vb	0%	16,6%	27,4%	18,5%
İnternet-Sosyal Medya	0%	0%	0%	0%
İŞKUR aracılığıyla	0%	70%	0%	52,6%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 72,1'lik kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 52,6 ile İŞKUR takip etmektedir. Kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin tamamını Akraba-Eş Dost vasıtasıyla aramaktadır. Erkek eleman arama yolunda ise yüzde 70'lik oranla İŞKUR tercih edilmektedir. İkinci sırada ise 62,8'lik bir oranla Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ise part time çalışanı olan işyerleri için tercih edilen bir arama kanalı olmamıştır. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Uşak ilinde en fazla Akraba Eş Dost arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise İŞKUR gelmektedir.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	97,7%	82,8%	96,4%	93%
Gazete-İlan vb	50,3%	32,7%	84,7%	59,9%
İnternet-Sosyal Medya	0%	14,7%	0%	4,2%
İŞKUR aracılığıyla	48,1%	80,2%	88,3%	74,2%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 93'lük kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 74,2 ile İŞKUR takip etmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 97,7'lik bir oranda Akraba-Eş Dost vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Bunu yüzde 50,3 ile Gazete ve İlan vb. arama kanalı takip etmektedir. İŞKUR ise yüzde 48,1'lik bir oranla üçüncü sırada yer almaktadır. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 82,8'lik bir oranda Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 96,4'lük bir oranı Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	91,1%	71,7%	24,1%	47,8%	100%	81,3%	96,2%	91,2%
Gazete-İlan vb	45,9%	35,9%	19,2%	27,9%	0%	19,1%	80,8%	52,2%
İnternet-Sosyal Medya	7,2%	10,1%	72,7%	44,1%	0%	19,8%	3,8%	9,1%
İŞKUR aracılığıyla	49,5%	79%	97,4%	85,7%	0%	56,5%	77,0%	63,3%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerleri karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 85,7 ile İŞKUR ve yüzde 47,8 ile Akraba-Eş Dost'tur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 91,2'sinde Akraba-Eş Dost ve yüzde 63,3'ünde İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Cinsiyete göre arama kanalları incelendiğinde; İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri kadın elemanlarını yüzde 91,1 oranla Akraba-Eş Dost kanalıyla, erkek elemanlarını yüzde 79 oranla İŞKUR aracılığıyla karşılamaktadır. Fark etmez tercihiyle arayanların oranı ise yüzde 97,4 ile en fazla İŞKUR aracılığıyla gerçekleşmiştir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işyerlerinde ise kadın elemanların tamamı, erkek elemanların yüzde 81,3'ü Akraba-Eş Dost kanalıyla aranırken erkek eleman aranmasında İŞKUR yüzde 56,5 oranla ikinci sırada yer almıştır. Cinsiyet farkı gözetmeden arayanların oranı ise yüzde 96,2

ile en fazla Akraba-Eş Dost kanalıyla gerçekleşmiş, İŞKUR aracılığı ile karşılanma oranı ise yüzde 77 ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Uşak'ta 553 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Takım Çalışmasına Uyum, sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve İletişim ve İfade Yeteneği becerisi gelmektedir. Daha sonra sırası ile Satış ve Pazarlama, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe,Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Hesap Yapabilme ve son sırada Yabancı Dil Becerisi gelmektedir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk sırada, hem genel toplam hem Fark etmez tercihinde Takım Çalışmasına Uyum ilk sırada gelmektedir. Yabancı dil hepsinde son sırada bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında İmalat, Toptan Ve Perakende Ticaret, İnşaat, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma Ve Depolama Ve Madencilik Ve Taş Ocakçılığı Sektörlerinde Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik becerisi, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde İletişim ve İfade Yeteneği becerisi, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler ve İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi en çok istenen beceriler olarak bulunmaktadır.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri İletişim ve İfade Yeteneğidir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek mensupları meslek

gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Tüm meslek gruplarındaki açık işlerde en az istenen beceri Yabancı Dil becerisidir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 12'sinde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, 4 meslekte Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, birer meslekte İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama Becerisi, Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme ve Takım Çalışmasına Uyum ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama Becerisi ve Takım Çalışmasına Uyum becerileri her biri % 100 oranda tercih edilmiştir. Hesap Yapabilme becerisinin sadece Pazarlamacı mesleğinde tercih edilmesi ve Yabancı Dil becerisinin hiç tercih edilmemesi dikkat çekmiştir. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Uşak genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Takım Çalışması " ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. İŞKUR aracılığıyla aranan elemanlarda "Takım Çalışması ", Gazete-İlan vb. ile Akraba-Eş Dost kanallarıyla aranan elemanlarda "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik", İnternet-Sosyal Medya kanalıyla aranan elemanlarda "İletişim ve İfade Yeteneği" en çok tercih edilmiş beceriler olarak ortaya çıkmıştır.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 93,5 inin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Uşak ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Yabancı Dil Bilgisi olurken, 31-89 günlük arama süresinde Bilgisayar Kullanımı ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Proje Tabanlı Çalışma olmuştur.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Uşak ilinde açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi %48 oranla genel lise olmuştur. Türkiye genelinde ise en fazla talep edilen eğitim düzeyi %35 oranla fark etmez olmuştur.

Grafik 16: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

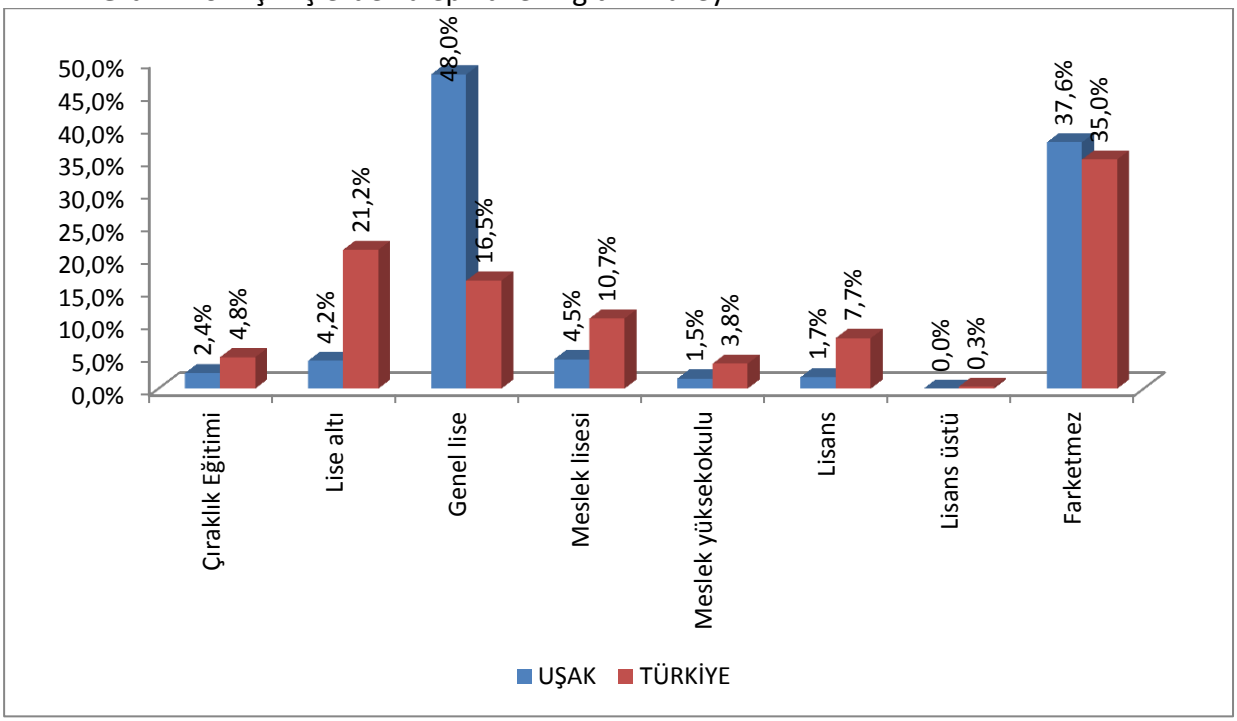

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilinde bu sıralamayı %37,6 oranla fark etmez, %4,5 oran ile meslek lisesi, %4,2 oran ile lise altı, %2,4 oran ile çıraklık eğitimi, %1,7 oran ile lisans, %1,5 oran ile meslek yüksek okulu takip etmektedir. Lisans üstü eğitimi tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise sıralama %21,2 oran ile lise altı, %10,7 oran ile meslek lisesi, %7,7 oran ile lisans, %4,8 oran ile çıraklık eğitimi ve %3,8 oran ile meslek yüksek okulu şeklinde gerçekleşmiştir. Lisans üstü eğitimi %0,3 dolayında kalmıştır.

Hem Türkiye genelinde hem de Uşak'ta yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Çıraklık Eğitimi	12,9%	2,7%	0%	2,4%
Lise altı	6,7%	5,6%	3%	4,2%
Genel lise	5%	17,5%	75,5%	48%
Meslek lisesi	4,9%	10,6%	0,7%	4,5%
Meslek yüksekokulu	3,4%	2,3%	0,7%	1,5%
Lisans	3,4%	1,1%	1,8%	1,7%
Lisans üstü	0%	0%	0%	0%
Farketmez	63,7%	60,2%	18,5%	37,6%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 63,7 ile fark etmez, bunu takiben yüzde 12,9 ile çıraklık eğitimi olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 60,2 ve bunu takiben yüzde 17,5 ile genel lise eğitimli talep edilmektedir. Erkeklerde talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, kadınlarda istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Erkeklerde bu oranın toplam yüzde 39,8; kadınlarda ise yüzde 36,3 olduğu görülmektedir.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0%	0%	99,5%	0%	0%	0%	0%	0,5%
İmalat	5,9%	2,7%	16,9%	3,6%	0,6%	1,1%	0%	69,2%
Toptan ve perakende ticaret	2,2%	9,9%	27,5%	8,8%	2,2%	2,2%	0%	47,3%
İnşaat	0%	0%	0%	0%	6,7%	6,7%	0%	86,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0%	50%	16,7%	0%	0%	0%	0%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	0%	0%	11,1%	11,1%	0%	0%	0%	77,8%
Ulaştırma ve depolama	0%	0%	37,5%	12,5%	0%	0%	0%	50%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0%	0%	0%	57,1%	14,3%	28,6%	0%	0%
Eğitim	0%	0%	0%	0%	60%	20%	0%	20%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0%	20%	0%	40%	0%	20%	0%	20%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0%	50%	50%	0%	0%	0%	0%	0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%
Genel Toplam	2,4%	4,2%	48%	4,5%	1,5%	1,7%	0%	37,6%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri genel lise; Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde meslek lisesi; Eğitim sektöründe meslek yüksek okulu; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve iyileştirme Faaliyetleri sektörlerinde ise lise altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0%	0,9%	92%	2,4%	1,9%	0%	0%	2,8%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0%	5,1%	13,8%	1,7%	0%	0%	0%	79,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	10,3%	2,7%	1,3%	0%	0%	0%	0%	85,7%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	7,3%	1,4%	35,2%	10,9%	4,6%	0%	0%	40,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	0%	33,8%	29,7%	9,6%	0%	0%	0%	26,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0%	0%	52,1%	34,4%	7%	0%	0%	6,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	0%	0%	9%	8,6%	0%	82,4%	0%	0%
Genel Toplam	2,4%	4,2%	48%	4,5%	1,5%	1,7%	0%	37,6%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Meslek lisesi eğitim düzeyi ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler hariç diğer tüm sektörlerden talep görmüştür. Hizmet ve Satış Elemanları sektöründe ise lise altı eğitim düzeyi daha çok tercih edilmiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Genel lise	20,2%	16,7%	76,3%	96,8%
Farketmez	82%	48,1%	6,6%	78,4%
Meslek lisesi	70,2%	22%	9%	60,7%
Lise altı	69,3%	46,7%	22,2%	38,2%
Çıraklık Eğitimi	100%	0%	0%	38,9%
Lisans	66%	55,5%	10,8%	78,8%
Meslek yüksekokulu	100%	0%	26,3%	75,3%
Genel Toplam	51,7%	30%	41%	83,7%

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak Akraba-Eş-Dost, İŞKUR ve Gazete-İlan arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Genel lise ve Lisans eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Meslek Lisesi, Meslek Yüksek Okulu ve Çıraklık Eğitimi eğitim düzeylerinde ise ağırlıklı olarak Akraba-Eş Dost kanalının kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 41 de açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim düzeyi	0-30	31-89	90+
Genel lise	97,3%	0,8%	2%
Farketmez	91,9%	5,2%	3%
Meslek lisesi	77,6%	8,6%	13,8%
Lise altı	100%	0%	0%
Çıraklık Eğitimi	84,1%	15,9%	0%
Lisans	89,1%	10,9%	0%
Meslek yüksekokulu	62,3%	0%	37,7%
Genel Toplam	93,5%	3,3%	3,3%

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta tüm eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, En yüksek oran yüzde 100 ile Lise Altı ve yüzde 97,3 oranla Genel Lise eğitim düzeylerinde gerçekleşmiştir. 31-89 gün içinde temin edilme oranı en yüksek olan yüzde 15,9 oran ile çıraklık eğitimi; 90+ gün içinde temin edilme oranı en yüksek olan eğitim düzeyi ise Meslek Yüksek Okulu olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30	31-89	90+
Madencilik ve taş ocakçılığı	100%	0%	0%
İmalat	94,3%	2,3%	3,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	50%	50%	0%
İnşaat	93,3%	0%	6,7%
Toptan ve perakende ticaret	80,2%	9,9%	9,9%
Ulaştırma ve depolama	100%	0%	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	83,3%	16,7%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	85,7%	0%	14,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100%	0%	0%
Eğitim	100%	0%	0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100%	0%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	88,9%	11,1%	0%
Genel Toplam	**93,5%**	**3,3%**	**3,3%**

Kaynak: İPA 2015

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler ağırlıklı olarak 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30	31-89	90+
0-4	95,9%	4,1%	0%
5-9	97,3%	2,3%	0,4%
10-14	92%	0%	8%
15-19	84,8%	6%	9,3%
20-24	94,4%	1,9%	3,7%
25+	78,5%	12%	9,5%
Genel Toplam	**93,5%**	**3,3%**	**3,3%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 5-9 yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 97,3'ünü 0-30 gün, yüzde 2,3'ünü ise 31-89 gündür aradığı gözlemlenmiştir. 0-4 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve sadece yüzde 4,1'lik bir kısmını 31-89 gündür aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta diğer yaş gruplarına göre daha çok zorlanan yaş grubu yüzde 12'lik oranla 31-89 gündür eleman arayan 25+ yaş grubudur.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30	31-89	90+
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	98,6%	1,4%	0%
Hizmet ve Satış Elemanları	90,4%	0%	9,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	90,3%	9,7%	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	82,1%	17,9%	0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	80,4%	6%	13,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	60,6%	6,8%	32,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	100 %	0%	0%
Genel Toplam	**93,5%**	**3,3%**	**3,3%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun yüzde 100 oranla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Teknisyenler ,Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubunda yüzde 32,6 oranla 90+ günlük aranma süresi vardır. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise yüzde 98,6 oranla, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundan hemen sonra gelen Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Bu meslek grubunun yüzde 1,4 oranla 31-89 günlük aranma süresi vardır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Uşak ilindeki işyerlerinin yüzde 34,4'ü eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Uşak ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta Türkiye geneline göre zorluk çekmektedir.

Grafik 17: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

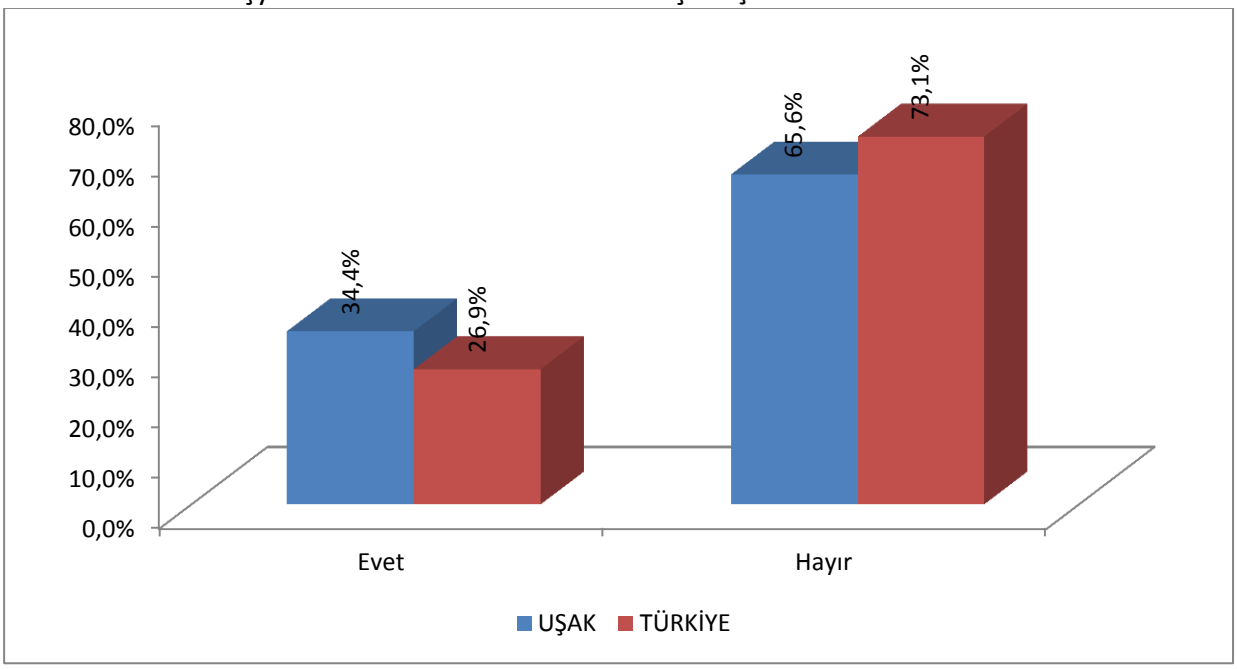

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 34,4'ü eleman temininde güçlük çektiğini bildirirken bu oran Türkiye genelinin yüzde 7,5'lik bir oran farkıyla üzerindedir. Uşak ili işyerlerinin yüzde 65,6'sı ise eleman temininde güçlük çekmediklerini bildirmiştir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 73,1'dir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Uşak ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri İmalat sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde bulunan işyerleri yüzde 50 ve üzerinde oranlarla eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir. Bunları sırasıyla yüzde 43,2 oran ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, yüzde 39,6 oran ile Toptan ve Perakende Ticaret, yüzde 37 oran ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri izlemektedir.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

SEKTÖRLER	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	3	37,5%	6	2	33,3%
İmalat	299	145	48,5%	272	98	36%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	1	50%	2	1	50%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	1	25%	3	1	33,3%
İnşaat	94	22	23,4%	84	20	24%
Toptan ve perakende ticaret	183	72	39,3%	171	68	39,6%
Ulaştırma ve depolama	40	13	32,5%	39	7	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	56	25	44,6%	43	19	43,2%
Bilgi ve iletişim	1	1	100%	1	0	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	0	0%	2	0	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	1	33,3%	3	0	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	7	20,6%	30	11	37%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	8	47,1%	14	6	42,9%
Eğitim	31	6	19,4%	30	6	20,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	10	76,9%	12	6	50%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	1	50%	2	2	100%
Diğer hizmet faaliyetleri	14	6	42,9%	13	3	25%
Genel Toplam	804	322	40%	727	250	34,4%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 77 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 22,3 oranında olan 72 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır.

2014 yılı İPA çalışmasında Uşak'taki işyerlerinin yüzde 40'ının eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. 2015 yılında ise bu oranın 5,6 puanlık bir azalışla yüzde 34,4 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 22,3 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber işyeri sayısında yüzde 9,5 orana karşılık 77 işyerinin sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Bilgi ve İletişim sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten örnek işyerinde 100 puanlık bir azalış gerçekleşmiş 2015 yılında örnek işyeri temininde güçlük çekilen meslek bildirmemiştir. Daha sonra sırayı İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörü almaktadır. İşyeri sayısında yüzde 7,6'lık bir azalış gerçekleşen söz konusu sektörde 26,9 puanlık bir azalışla yüzde 50 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama ve İmalat sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uşak'ta 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 1115 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	TGÇM Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	342	221
Hizmet ve Satış Elemanları	83	36
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	70	78
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0
Profesyonel Meslek Mensupları	37	12
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	185	69
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	110	16
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	285	121
Yöneticiler	2	0
Genel Toplam	1.115	553

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 30,6'lık pay ve 342 kişi ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 25,5'lik pay ve 285 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 16,5'lik pay ve 185 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise ilk sırada yüzde 39,9'luk pay ve 221 kişi ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu gelmektedir. Bunu sırasıyla yüzde 21,8 pay ve 121 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve yüzde 14,1 pay ve 78 kişi ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları takip etmektedir.

Uşak ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 18'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

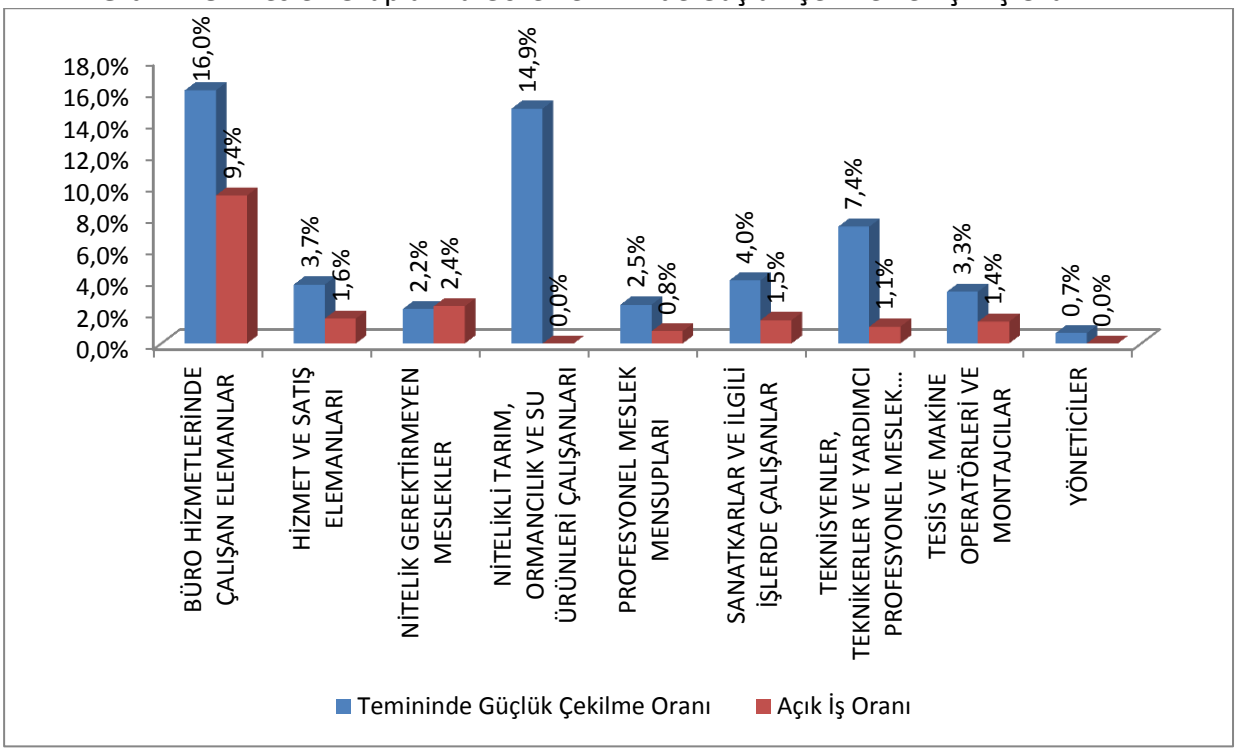

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Uşak'ta Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 16'sının temininde güçlük çekilmektedir. Bunu yüzde 14,9 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve yüzde 7,4 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları takip etmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Uşak'ta eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	16,1%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	12,6%
Open End Makinesi Operatörü	6,3%
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	4,7%
Beden İşçisi (Genel)	4,4%
Deri İşçisi	3,3%
Elektrik Teknikeri	2,2%
Makine Teknikeri	2,2%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	2,%
Pazarlamacı	2%
Diğer	44,2%
Genel Toplam	100%

Kaynak: İPA 2015

Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleği yüzde 16,1'lik payla ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla yüzde 12,6'lık payla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve yüzde 6,3'lük payla Open End Makinesi Operatörü meslekleri izlemektedir. 2015 İPA verilerine göre Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleği yüzde 5,3'lük pay ve 275 kişiyle en fazla açık iş olan üçüncü meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 4 tanesi ortaktır. Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı, Beden İşçisi (Genel) ve Open End Makinesi Operatörü meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Uşak işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

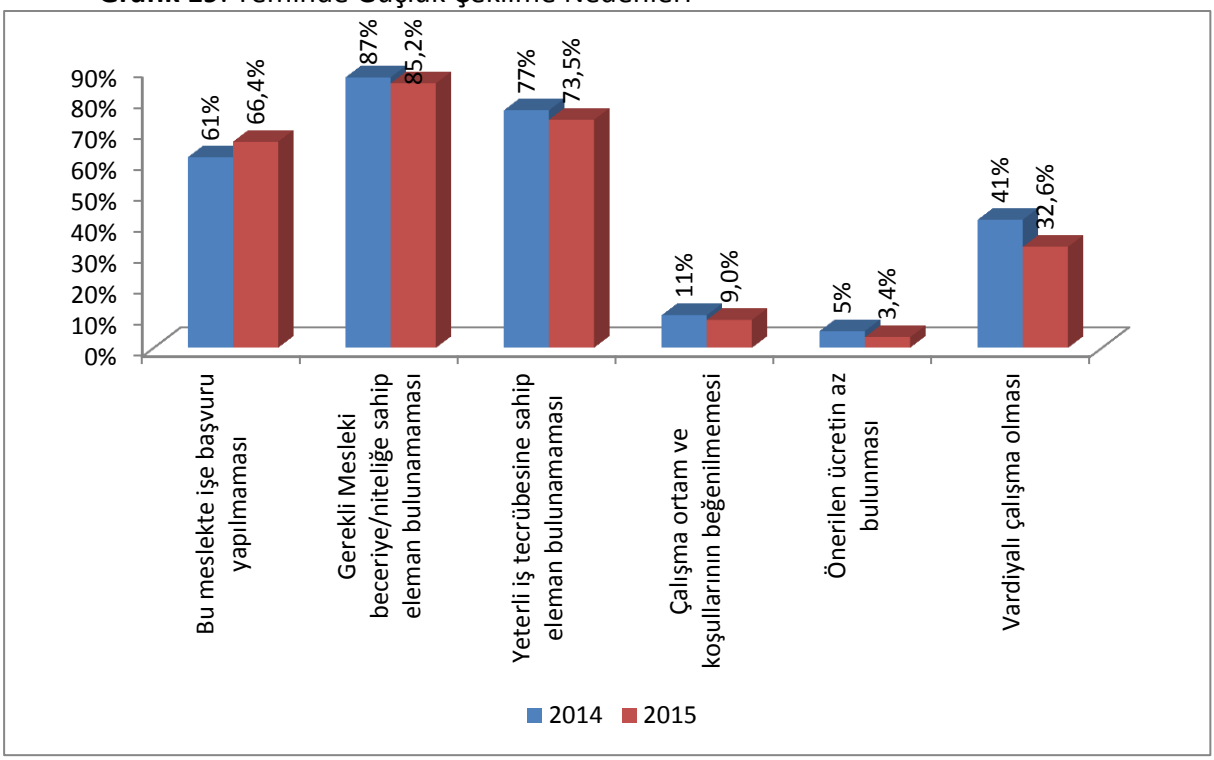

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Vardiyalı Çalışma Olması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 41'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 8,4 puanlık bir azalışla yüzde 32,6 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha az işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 3,5 puanlık azalışla yüzde 73,5 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması", 1,8 puanlık azalışla yüzde 85,2 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", 2 puanlık azalışla yüzde 9 işveren tarafından işaretlenen "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi", 1,6 puanlık azalışla yüzde 3,4 işveren tarafından işaretlenen "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve 8,4 puanlık azalışla yüzde 32,6 işveren tarafından işaretlenen "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenleridir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

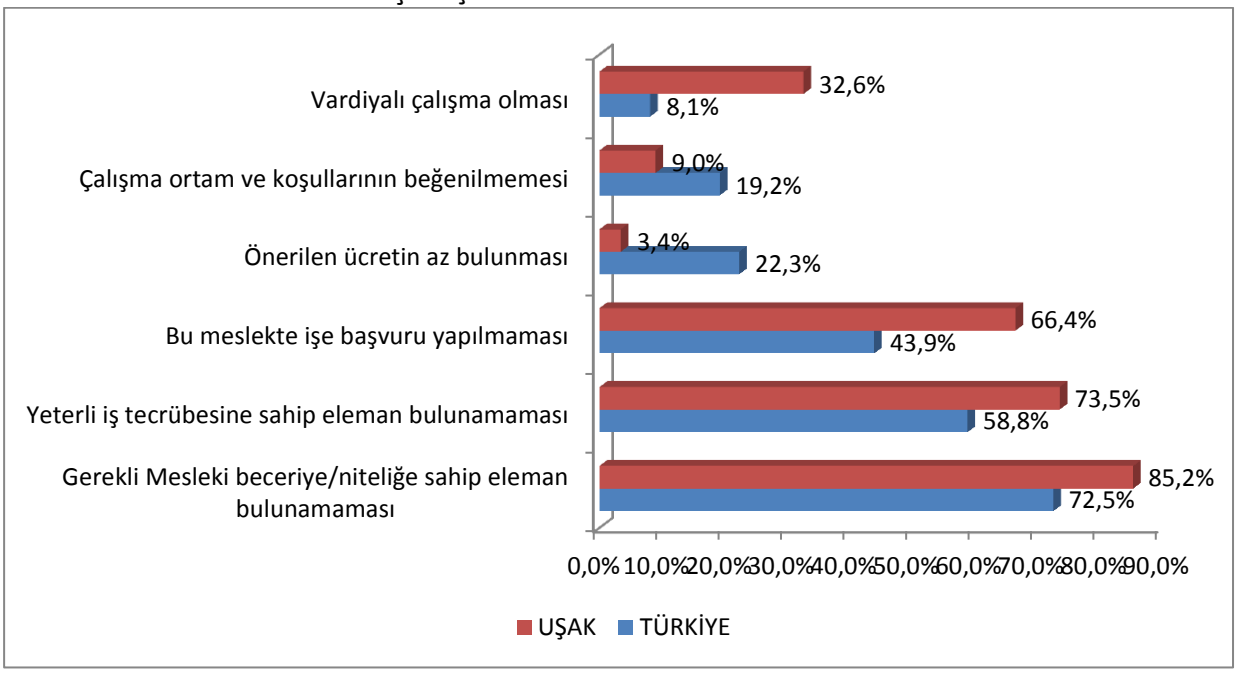

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri incelendiğinde Uşak'ta işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması", "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" ve "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenlerinin ise Türkiye geneli işverenlerinde daha yüksek oranlarla işaretlendiği görülmektedir. Bu iki neden Uşak'taki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler

bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

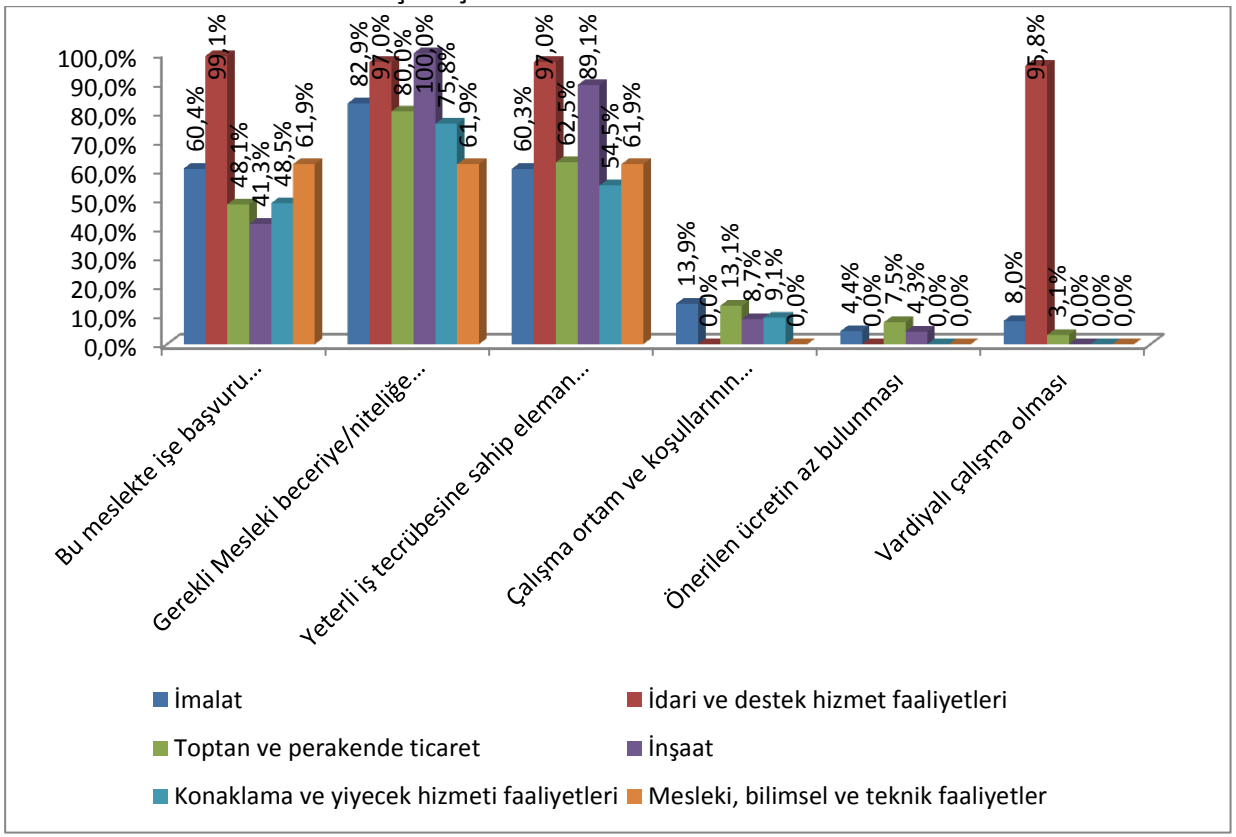

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü hariç diğer üç sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir.

"Vardiyalı Çalışma Olması" nedeni İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından yüzde 95,8 gibi yüksek bir payla daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" ve "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenleri ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri hariç diğer tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Sektörler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	100%	100%	100%	0%	0%	100%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100%	100%	100%	0%	0%	100%
Open End Makinesi Operatörü	63,7%	93,9%	87,9%	0%	6,1%	15,2%
Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı	34%	96%	62,0%	0%	14%	10,0%
Beden İşçisi (Genel)	53,3%	10,5%	0%	100%	10,5%	30,3%
Deri İşçisi	54,1%	86%	72,6%	5,4%	5,4%	0%
Elektrik Teknikeri	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Makine Teknikeri	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	81,1%	100%	90,6%	0%	0%	0%
Pazarlamacı	23,8%	71,4%	71,4%	23,8%	4,8%	0%
Garson (Servis Elemanı)	70,9%	63,3%	38,8%	12,2%	11,4%	0%
Satış Danışmanı	0%	82,3%	88,2%	5,9%	0%	0%
İş Makineleri Operatörü	14,1%	100%	100%	0%	0%	0%
Şoför-Yük Taşıma	45,3%	85,2%	85,2%	7,4%	14,8%	0%
Boyahane Tesis Takip İşçisi	67,2%	7,9%	7,9%	92,1%	0%	0%
Mekanik Bakım Onarımcısı	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Ön Muhasebeci	37,5%	100%	82,1%	17,8%	9%	8,9%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	81,8%	100%	100%	0%	0%	0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	68,5%	80,4%	19,6%	0%	9,8%	0%
Ağartma Ve Pişirme Makinesi Operatör (Kasar)	0%	100%	100%	0%	0%	0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri gelmektedir. "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" ve "Önerilen Ücretin Az Bulunması" seçenekleri güçlük nedeni olarak gösterilmezken diğer tüm nedenler yüzde 100 oranla işverenler tarafından güçlük nedeni olarak tercih edilmiştir. Bununla beraber Open End Makinesi Operatörü ve Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde mesleki beceri ve niteliğe ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

İş Makineleri Operatörü, Oto Bakım-Onarımcısı, Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatörü (Kasar), Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil, Satış Danışmanı, Ön Muhasebeci mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Çalışanlara Yönelik Eğitim	0,5%	0%
Eleman Talebi	92,9%	88,7%
İEP	30,2%	27,1%
İşveren Danışmanlığı	89,9%	87,4%
Kurs	2,7%	1,1%
Mevzuat Danışmanlığı	3,3%	7,3%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre İşbaşı Eğitim Programları, İşveren Danışmanlığı ve İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs), Eleman Talebi, Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri ise Mevzuat Danışmanlığı hizmetinden faydalanma konusunda %7,3'lük payla daha yüksek orandadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet %4,2'lik farkla Eleman Talebi hizmetidir. Bunu %3,1'lik farkla İşbaşı Eğitim Programı hizmeti takip etmektedir. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi ve işi başında öğrenme imkânının sunulması anlamına gelmektedir.

Daha sonraki sıralarda ise %2,5'lik farkla İşveren Danışmanlığı ve %1,6'lık farkla İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) hizmetleri gelmektedir.

Uşak ilinde işyerlerinin yüzde 34,4'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 27'sinde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 40,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektörler	10+		
	TGÇM EVET	TGÇM HAYIR	Genel Toplam
İmalat	68	96	164
Toptan ve perakende ticaret	18	38	55
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	9	19
Ulaştırma ve depolama	1	5	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	3	6
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	1	4
İnşaat	2	1	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	2	3
Diğer hizmet faaliyetleri		2	2
Eğitim	1	1	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	0	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	1
Genel Toplam	**108**	**159**	**267**

Kaynak: İPA 2015

Sektörel olarak incelediğimizde ise; Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran İnşaat ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde %66,6 iken Eğitim sektöründe %50, İmalat sektöründe yüzde 41,4, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 32,7'dir. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

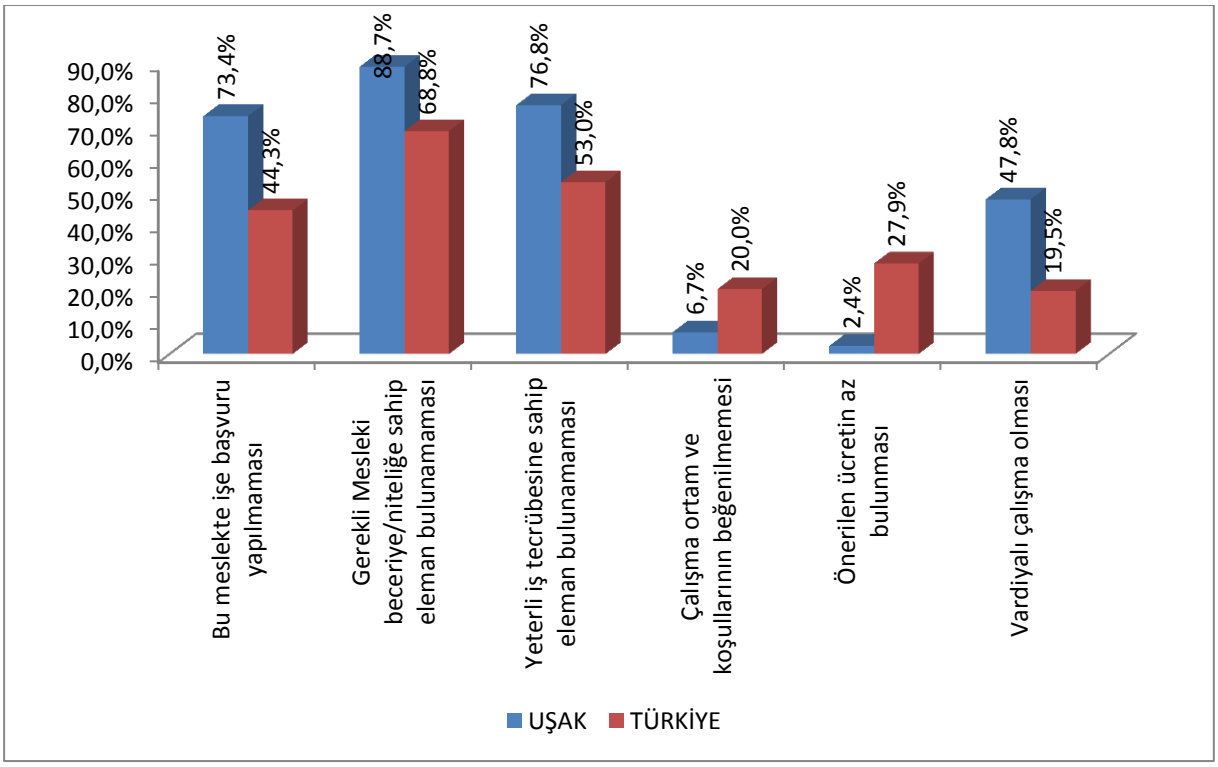

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile yüzde 76,8 oranla Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması, yüzde 73,4 oranla İlgili Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması ve yüzde 47,8 oranla Vardiyalı Çalışma Olması gelmiştir. Bu oranlar Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ve Önerilen Ücretin Az Bulunması nedenleri ise yüzde 6,7 ve yüzde 2,4 oranlarıyla eleman temininde güçlük çekme nedenleri arasında Türkiye ortalamalarının altında olup en az seçilen nedenler olmuşlardır.

Uşak ilinde işyerlerinin yüzde 34,4'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 7,9'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 51,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	**TGÇM Hayır**	**Genel Toplam**
İmalat	34	71	105
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	1	2
İnşaat	1		1
Toptan ve perakende ticaret	9	10	20
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	**46**	**84**	**129**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan işyerlerinin yüzde 65'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Uşak'ta ihracat yapan işyerlerinden sadece İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'de sunulmuştur.

Grafik 23: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

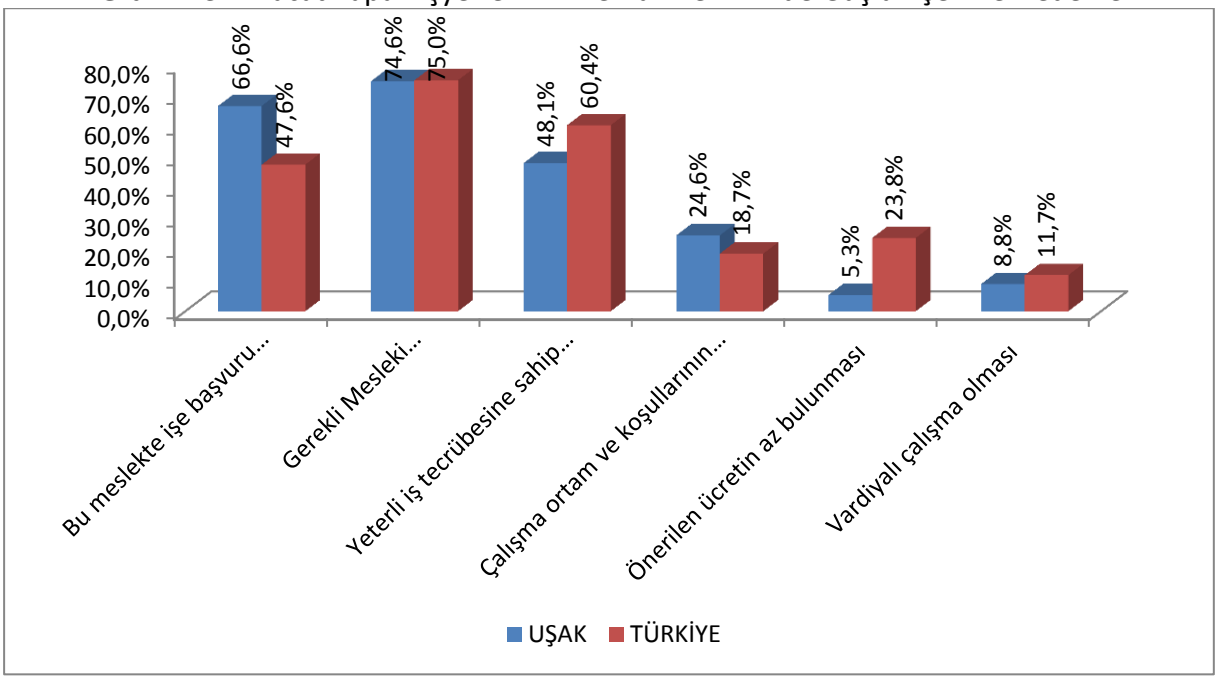

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile İlgili Meslekte işe başvuru yapılmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı Çalışma Olması ve Önerilen Ücretin Az Bulunması nedenleri ise işverenler tarafından düşük yüzdelerle gerekçe olarak gösterilmiştir.

Uşak'ta işyerlerinin yüzde 34,4'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 6,8'inin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 42,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM EVET	TGÇM HAYIR	Genel Toplam
İmalat	7	16	23
İnşaat	1	2	3
Toptan ve perakende ticaret	6	4	10
Ulaştırma ve depolama	1	3	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	1	6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	2	4
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	2	2
Eğitim	3	6	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	1	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	1
Genel Toplam	28	38	66

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Part-time çalışanı olmayan işyerlerinin ise yüzde 57,6'sı eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Uşak'ta İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 24'te sunulmuştur.

Grafik 24: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

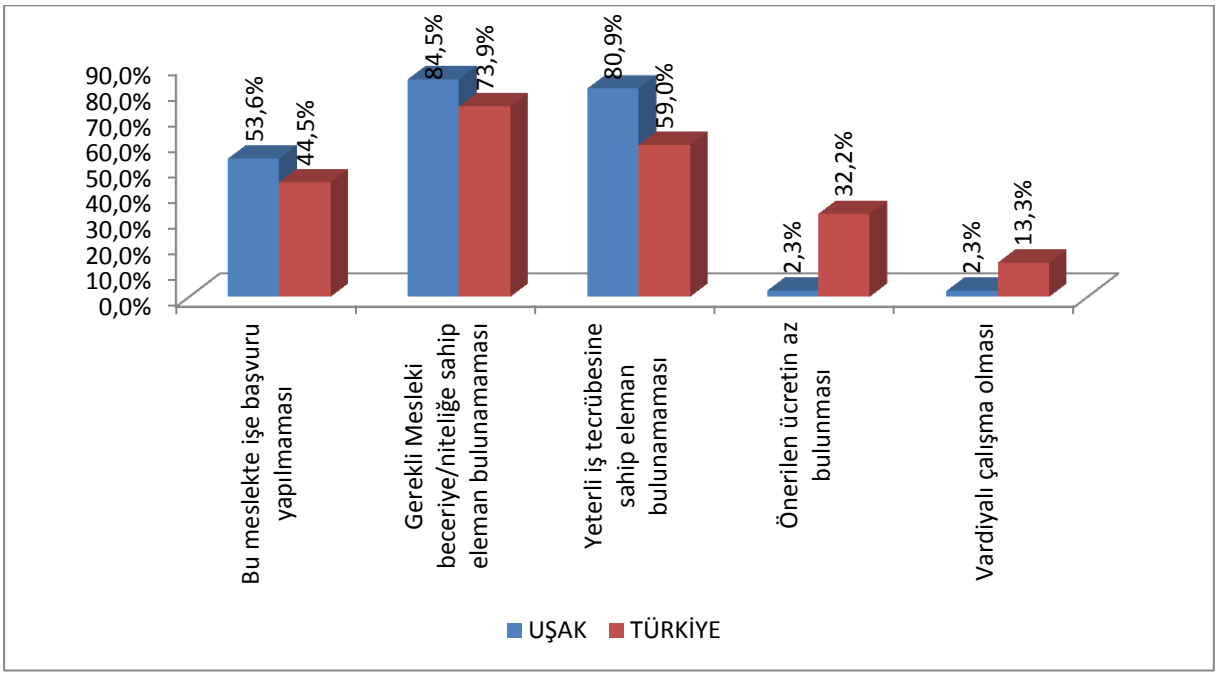

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Uşak ile Türkiye geneli sıralaması benzer özellikler göstermektedir. Uşak ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	4,4%
İhracat Yapan İşyerleri	4,0%
Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri	2,4%
Genel Toplam	5,2%

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 4,4 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 4, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 2,4 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 5,2'dir. Vardiyalı çalışma yapan işyerleri kapasitelerini diğer çalışma biçimlerine sahip işyerlerine göre daha yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde Uşak ili Türkiye ortalamasının altında iken diğer göstergelerde ortalamanın üstündedir.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen 2 sektör olduğu görülmektedir. Bunlar sırayla yüzde 0,8 oran ve 4 kişilik azalışla Eğitim ve yüzde 1,6 oran ve 4 kişilik azalışla Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleridir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiği diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	15	29,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	324	25,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	25%
Diğer hizmet faaliyetleri	21	16,8%
İnşaat	90	8,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	44	7,4%
Toptan ve perakende ticaret	180	5,9%
İmalat	581	4,1%
Ulaştırma ve depolama	12	0,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	0,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0%
Bilgi ve iletişim	0	0%
Eğitim	-4	-0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-4	-1,6%
Genel Toplam	1.267	5,2%

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Gayrimenkul Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörleri olmak üzere beş sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir.

Bunun yanı sıra Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü yüzde 29,4 oranında 15 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 25,7'lik bir oranla bu sektörü İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir ki burada da 324 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur.

İstihdam artışının en az olduğu sektörler ise sırasıyla yüzde 0,7'lik oran ve 5 kişilik bir istihdam artışıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile 0,9'luk oran ve 12 kişilik bir istihdam artışı beklentisiyle Ulaştırma ve Depolama sektörleridir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Uşak ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda istihdam azalışı beklenmektedir. Türkiye genelinde ise tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	NET İSTİHDAM	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	326	15,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	370	8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	139	4,3%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	314	3,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	80	3,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	35	2,4%
Yöneticiler	3	1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-1	0%
Genel Toplam	1.267	5,2%

Kaynak: İPA 2015

Uşak'ta meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 370 kişilik istihdam artışı beklentisiyle sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda ise sırasıyla yüzde 15,3 oranla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, yüzde 8 oranla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve yüzde 4,3 oranla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları gelmektedir.

En düşük artışın beklendiği yöneticiler meslek grubunda ise 3 kişilik artış yüzde 1'lik bir dilime tekabül etmektedir. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda hiçbir değişikliğin beklenmemesi ise dikkat çekicidir.

Türkiye genelinde ise en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Uşak'ta en fazla istihdam artışı beklenen sektörün İmalat olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve nitelik gerektirmeyen meslekleri üst sıralara taşımıştır.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Deri İşçisi	Deri İşçisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Şoför-Yük Taşıma
Open End Makinesi Operatörü	Konfeksiyon İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Elyaf Değerlendirici	İcra Memuru
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	Open End Makinesi Operatörü
Boyahane Tesis Takip İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü - Dokumacı
Keçe İmal Ustası	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Şoför-Yük Taşıma	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Beden İşçisi (İnşaat)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatör (Kasar)	Türkçe Öğretmeni
Boya Hazırlayıcı (Tekstil)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Rotasyon Baskı Makinesi Operatörü (Raklist)	Danışma ve Bagaj Hizmetleri Şefi (Bel Kaptan)

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen mesleklerde ilk üç sırada Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Deri İşçisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri gelmektedir. Bunları sırayla Open End Makinesi Operatörü, Beden İşçisi (Genel) ve Elyaf Değerlendirici meslekleri takip etmektedir. En fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerde ise ilk üç sırada Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Deri İşçisi ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri gelmektedir. Bunları sırayla Konfeksiyon İşçisi, Garson (Servis Elemanı) ve İcra Memuru meslekleri takip etmektedir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Müşteri Hizmetleri Görevlisi-Asistanı	Deri İşçisi	Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatör (Kasar)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Open End Makinesi Operatörü	Rotasyon Baskı Makinesi Operatörü (Raklist)
Open End Makinesi Operatörü	Beden İşçisi (Genel)	Deri İşçisi
Elyaf Değerlendirici	Elyaf Değerlendirici	Open End Makinesi Operatörü
Dokuma Makineleri Operatörü -Dokumacı	Keçe İmal Ustası	Demir Doğramacı
Boyahane Tesis Takip İşçisi	Boya Hazırlayıcı (Tekstil)	Kurye
Keçe İmal Ustası	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	İş Makineleri Operatörü
Rotasyon Baskı Makinesi Operatörü (Raklist)	Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	Pizza Ustası
Boya Hazırlayıcı (Tekstil)	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Restoran Müdürü
Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatör (Kasar)	Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Hkb, Sıcak Kalıplama)	Kenar Yazma Makinesi İşçisi
Temizlik Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (Genel)	Çözgülü Örme Makinesi Operatörü	Direksiyon Eğitmeni

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk üç meslek vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde sırayla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Open End Makinesi Operatörü iken; ihracat yapan işyerlerinde Deri İşçisi, Open End Makinesi Operatörü ve Beden İşçisi (Genel); part time çalışanı olan işyerlerinde ise Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatörü (Kasar), Rotasyon Baskı Makinesi Operatörü (Raklist) ve Deri İşçisi olarak sıralanmaktadır.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	66,7%	0%	33,3%	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50%	0%	50%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	25%	0%	16,7%	58,3%
Toptan ve perakende ticaret	22,6%	1,2%	38,4%	37,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21,4%	0%	42,9%	35,7%
İmalat	21,2%	2,3%	43,6%	32,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18,9%	5,4%	32,4%	43,2%
İnşaat	18,7%	2,7%	34,7%	44%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,7%	0%	33,3%	50%
Ulaştırma ve depolama	13,9%	2,8%	36,1%	47,2%
Eğitim	10,3%	13,8%	41,4%	34,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7,4%	11,1%	44,4%	37%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0%	0%	40%	60%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0%	0%	50%	50%
Bilgi ve iletişim	0%	0%	100%	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0%	0%	0%	100%
Gayrimenkul faaliyetleri	0%	0%	0%	100%
Genel Toplam	19,5%	2,9%	39,3%	38,2%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Uşak'taki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Uşak'taki işyerlerinin yüzde 39,3 oranla geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Uşak'ta işyerleri yüzde 38,2 oranda istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Uşak ilinde işyerleri yüzde 19,5 oranla geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken, yüzde 2,9 oranla ise istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4 oranla istihdam artışı beklenirken, yüzde 3,2 oranla istihdam azalışı beklenmektedir. Uşak'taki işverenler geleceğe daha umutla bakmaktadırlar.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Uşak'ta en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 66,7 oran ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü iken en çok azalış Eğitim sektöründe yüzde 13,8 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise Gayrimenkul Faaliyetleri ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 100 oranıyla Bilgi ve İletişim sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Uşak ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	NİDO
Vardiya Yapan İşyeri	815	33	782
İhracat Yapan İşyeri	453	14	439
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	99	11	88

Kaynak: İPA 2015

Uşak ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinde de istihdam artışı beklenmektedir. İhracat Yapan İşyerleri yüzde 97 oranıyla en çok istihdam artışının beklendiği işyerleridir. Vardiya Yapan İşyerlerinde bu oran yüzde 96,1 iken, Kısmi Çalışanı Olan İşyerleri ise yüzde 90 oranında istihdam artışı beklemektedir.

SONUÇ

Uşak İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2015 yılında Uşak ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Uşak iline ait temel işgücü verileri incelendiğinde işgücüne katılım oranı 2009 yılında 45,4 olup artışta iken istihdam oranı 39,9 olarak bir önceki yıla göre azalmıştır. Bu ters orantılı değişimin 2011 yılında da gerçekleştiği görülmektedir. Diğer yıllarda ise doğru orantılı bir değişimin gerçekleştiği görülmektedir. 2009 ‘dan 2012 yılına kadar işsizlik oranı % 12’den %4,2’ye gerilemiş ve 2013 yılında bu rakam %5,4 olarak görülmüştür. 2008-2013 yıllarında İstihdam oranı ile İşsizlik oranı ters orantılı olarak gelişim göstermiştir.

2014-2015 yılı işgücü göstergelerine bakıldığında kayıtlı işsizlerde 2014 yılında 17.322 kişi varken bu rakam 2015’te 19.140’a yükselmiştir.

Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2014 ile 2015 yılları arasında ilk beş meslekte herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Sıralamada Ön Muhasebeci mesleği 3 basamak yükselirken Sekreterlik mesleği 3 basamak gerilemiştir. Beden İşçisi mesleği kayıtlı işsizler arasında yine en yüksek orana sahiptir. 2014 yılında İşletmeci mesleği ilk onda yer alırken 2015 yılında yerini Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğine bırakmıştır.

İşe yerleştirme verilerine bakıldığında Beden İşçisi (Genel) ve Et ve Et Ürünleri İşlemecisi mesleklerinin 2014 ve 2015 (Haziran ayı itibariyle) yıllarında da yine ilk iki sırada olduğu ve işe yerleşenler arasında önemli bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Uşak ilinde 2015 yılı ilk altı ayı itibariyle açılan kurslar tablosu incelendiğinde toplam kurs sayısının 651 olduğu ve toplamda 2335 kursiyerin bu kurslardan faydalandığı görülmektedir. İşbaşı Eğitim Programı(İEP) kurs sayısı oranında %92,6 ve kursiyer sayısı oranında % 54,1 ile ilk sırada yer almaktadır.

MEK/İstihdam Garantili kurslar % 6,4 kurs oranı ve % 38,4 kursiyer sayısı oranıyla ikinci sırada yer almıştır.

Uşak ilinde 2015 yılında 3.440 kişi işsizlik ödeneğine başvuru yapmış ve bu kişilerden 2021'i işsizlik ödeneğine hak kazanmıştır. İşsizlik sigortasına başvuranların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde Beden İşçisi(Genel) 372 kişi ve % 18,4 oran ile ilk sırada, Deri İşçisi 94 kişi ve % 4,6 oran ile ikinci, Şoför-Yük Taşıma 80 kişi ve % 3,9 oran ile üçüncü sırada görülmektedir.

Mesleklere göre arama kanallarından en çok tercih edilenler incelendiğinde il genelinde en fazla açık iş olan ilk üç meslekte; "Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı" mesleğinde % 100 oran ile İşkur aracılığıyla ve İnternet-Sosyal Medya kanallarının olduğu görülmüştür.

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre; İşkur aracılığını kullanan işyerlerinin açık iş taleplerindeki eğitim durumlarının %96,8'inin Genel Lise eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir. Bunu %78,8 ile Lisans eğitim düzeyi takip etmektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyetlerine göre dağılımında, kadın açık iş sayısında Beden İşçisi (Genel) ilk sırada yer alırken aynı meslek grubu erkek açık iş sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır. Erkek açık iş sıralamasında ise ilk sırayı Şoför-Yük Taşıma mesleği almaktadır.

Cinsiyete göre açık iş oranında, toplam açık iş sayısının %11,2'lik kısmının kadınlarda; %33,8'lik kısmının ise erkeklerde olduğu görülmektedir. Açık işlerin %55'inde ise işveren cinsiyet ayrımı gözetmemiştir.

Sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarında 30 Nisan 2016 itibariyle genel olarak tüm sektörlerde istidam değişimlerinin olacağı gözlenmektedir. En fazla net değişimin, 581 istihdam ve %4,1'lik oranla İmalat sektöründe olacağı tahmin edilmektedir.

Meslek grupları itibariyle net istihdam değişim oranları incelendiğinde: 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle en fazla istihdam değişimi 370 kişi ve % 8 oranla "Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar" meslek grubunda beklenirken, ikinci sırada 326 kişi ve % 15,3 oranla "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" meslek grubunda beklenmektedir.

30 Nisan 2016 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen mesleklerin Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Deri işçisi meslekleri olduğu görülmektedir. İstihdam azalışı beklenen on mesleğin içinde değişik branşlarda olsa da dört tanesinin öğretmenlik olması ise dikkat çekicidir.

Uşak'ta araştırma kapsamına giren 727 iş yeri ziyaret edilerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

Sektörel olarak dağılımına bakılacak olursa; % 58,1 oran ve 14.098 sayı ile en fazla çalışan "İmalat" , % 0,03 oran ve 8 sayı ile en az çalışan "Bilgi ve İletişim" sektörlerinde görülmektedir.

Çalışanların sektörel dağılımına bakılacak olursa 727 işyerinde 24.230 kişi çalışmaktadır. Çalışanların 6.108'i erkeklerden, 18.122'si kadınlardan oluşmaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla "İmalat" sektöründe çalışılmaktadır.

İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması neticesinde farklı mesleklerde 1.115 kişinin temininde güçlük çekildiği bilgisi alınmıştır.

Uşak'ta temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu ilk iki sektör 342 kişi ve % 30,6 oran ile "Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar" ve 285 kişi ve % 25,5 oran ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" sektörleri olarak görülürken Türkiye genelinde bu sıralama 111.361 kişi ve % 39,4 oran ile " İmalat" ve 48.979 kişi ve % 17,3 oran ile " Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektörleri şeklinde ortaya çıkmıştır.

Uşak'ta ziyaret edilen toplam 727 işyerinin % 34,4'ü olan 250 işyeri eleman temininde güçlük çekilen meslek bildirmiştir. Bu işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, en fazla % 100 oranı ile "Kültür, Sanat eğlence, Dinlence ve Spor" sektöründeki işyerlerinde görülmektedir. sektörlerindeki işyerlerinin takip ettiği görülmektedir.

Temininde güçlük çeken işyeri sayılarının sektörel sıralamasında ise 272 işyeri ile "İmalat" sektörü ilk sırada yer alırken "Finans ve Sigorta Faaliyetleri", "Gayrimenkul Faaliyetleri", "Bilgi ve İletişim" sektörlerinde hiçbir işveren temininde güçlük çekilen meslek bildirmemiştir.

Temininde güçlük çekilen meslek nedenlerinin meslek içindeki dağılımı incelendiğinde; "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" nedeni ilk 20 mesleğin 17'sinde, "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması" nedeni ilk 20 mesleğin 19'unda, "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedeni ilk 20 mesleğin 17'sinde, "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" nedeni ilk 20 mesleğin 8'inde, "Önerilen ücretin az bulunması" nedeni ilk 20 mesleğin 9'unda ve "Vardiyalı çalışma olması" nedeni ilk 20 mesleğin 6'sında, en düşük % 5 ile en yüksek % 100 oranları arasında değişik oranlarda işverenler tarafından bildirilmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslek bildiren işyerlerinden vardiyalı çalışma yapanların, temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımı incelendiğinde; en çok bildirilen ilk iki neden sırasıyla % 88,7 oran ile "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve % 76,8 oran ile "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedenleridir. İhracat yapan işyerleri incelendiğinde güçlük çekilme nedenlerinden ilk ikisi sırasıyla % 74,6 oran ile "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve %66,6 oran ile "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" nedenleridir. Part time çalışma yapan işyerlerinde ise güçlük çekilme nedenlerinden ilk iki neden sırasıyla % 84,5 oran ile "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve %80,9 oran ile "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedenleridir. "Önerilen ücretin az

bulunması", "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" ve "Vardiyalı çalışma olması" nedenleri ise güçlük çekilme nedenleri arasında diğer nedenlere oranla daha düşük oranlarda tercih edilmiştir.

Aktif İşgücü Politikalarının oluşturulmasındaki en güçlü veriler hangi mesleklerin istihdamında artış hangilerinde azalış olacağına dair verilerdir. Elde edilen veriler doğru şekilde politikalara yansıtıldığında, istihdam arttırılacağı gibi buna paralel olarak işsizlik oranının da önemli ölçüde düşürülmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244

ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616

YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	88.722	4.090	92.812
Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı	2-9 İşyeri Sayısı	Toplam
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	33.101	6.121	39.222
Genel Toplam	121.823	10.211	132.034

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hane halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hane halkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Nisan 2016 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Nisan 2016
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6	950	1	17	0	0,1%	0%
İmalat	272	14.098	186	424	581	1,3%	4,1%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	2	50	0	1	0	0%	0%
İnşaat	84	1.058	17	52	90	1,6%	8,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	171	3.040	95	167	180	3%	5,9%
Ulaştırma ve Depolama	39	1.337	9	15	12	0,6%	0,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	43	597	14	38	44	2,3%	7,4%
Bilgi ve İletişim	1	8	0	0	0	0%	0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2	38	0	0	0	0%	0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	140	0	0	0	0%	0%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	30	282	8	23	-4	2,7%	-1,6%
İdari ve Destek Hizmetleri	14	1.262	201	334	324	13,7%	25,7%
Eğitim	30	492	5	8	-4	1%	-0,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	12	687	5	17	5	0,7%	0,7%
Kültür, Sanat ve Spor	2	16	0	0	4	0,0%	25%
Diğer Hizmetler	13	122	10	5	21	7,4%	16,8%
Su Temini ve Kanalizasyon	3	51	2	9	15	3,8%	29,4%
Genel Toplam	**727**	**24.228**	**553**	**1.110**	**1.268**	**2,2%**	**5,2%**

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri UŞAK

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kâğıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Uşak ilinde 35 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 18 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 18 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Uşak ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 18 işyerine soru kâğıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin yaklaşık yüzde 22'si Toptan ve Perakende Ticaret, yaklaşık yüzde 16'sı Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerindedir.

Tablo 60 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret	4	8	3	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	6	0	6
Ulaştırma ve depolama	2	9	1	10
Eğitim	2	7	4	11
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	2	0	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	0	1
İmalat	1	0	2	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	1	0	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1	1	0	1
Bilgi ve iletişim	1	4	0	4
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2	1	3
Toplam	18	41	11	52

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 11 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 52 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 21'i kadın, yüzde 79'i erkektir. En fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olmasına rağmen en fazla çalışan Eğitim ve Toptan ve perakende ticaret sektöründedir.

18 işyerinden hiçbir işyeri açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek bildirmemiştir.

Uşak ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 15,3 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2 İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	ayı	Meslek	ayı
Garson (Servis Elemanı)			
Gazete Dağıtıcısı			
Kasap			
Temizlik Görevlisi			

Kaynak: İPA 2015

İstihdam azalışı beklenen meslek bildirilmemiştir. Toplamda istihdam artışı 8 kişi olarak gözlemlenmiş ve bunların yüzde 75'i Garson (Servis Elemanı), Gazete Dağıtıcısı olduğu görülmüştür.